

ความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรของลูกค้า ธ.ก.ส.
สาขาเวียงป่าเป้า อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

นฤพนธ์ อ่อนตระกูล

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร
โครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

พ.ศ. 2547

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ
โครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร

ชื่อเรื่อง

ความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า
อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

โดย

นฤพนธ์ อ่อนตระกูล

พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จำเนียร บุญมาก)
วันที่ ๑ เดือน พ.ค. พ.ศ. ๒๕๕๗

กรรมการที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์กมลณี เกิดพิบูลย์)
วันที่ ๑ เดือน พ.ค. พ.ศ. ๒๕๕๗

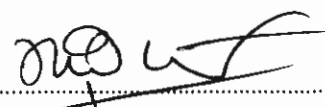
กรรมการที่ปรึกษา

(อาจารย์โสภณ พองเพชร)
วันที่ ๓ เดือน พ.ค. พ.ศ. ๕๗

หัวหน้าภาควิชาเศรษฐศาสตร์และสหกรณ์การเกษตร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัชชัย ต้นวันนากุล)
วันที่ 3 เดือน พ.ค. พ.ศ. ๕๗

โครงการบัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองวุฒิ เพ็ชรประดับ)
รองประธานกรรมการโครงการบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่ 11 เดือน พ.ค. พ.ศ. ๕๗

ชื่อเรื่อง	ความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย
ชื่อผู้เขียน	นายณฤพนธ์ อ่อนตระกูล
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์จำเริญ บุญมาก

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการของสินเชื่อนอกภาคการเกษตรของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ซึ่งวิเคราะห์ลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า ที่กู้เงินนอกภาคการเกษตรเพื่อเป็นค่าลงทุนในการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตร และเงินกู้นอกภาคการเกษตรเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตร ใน 2 วัตถุประสงค์ คือ สินเชื่อนอกภาคการเกษตรเพื่ออาชีพบริการ และสินเชื่อนอกภาคการเกษตรเพื่ออาชีพพาณิชย์กรรม ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยได้จากการสุ่มอย่างง่ายของลูกค้าที่กู้เงินนอกภาคการเกษตร จำนวน 400 ราย

วิธีการวิเคราะห์ใช้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตัวแปรโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Coefficient of correlation) และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงซ้อนเส้นตรง (Multiple Linear Regression)

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า พบว่า ปัจจัยที่สนับสนุนความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรเพื่ออาชีพบริการ คือ อัตราดอกเบี้ย ธ.ก.ส. ปัจจัยที่สนับสนุนความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรเพื่ออาชีพพาณิชย์กรรม คือ อัตราดอกเบี้ย ธ.ก.ส. และอัตราผลตอบแทนจากธุรกิจบริการและธุรกิจพาณิชย์กรรม

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อเพื่ออาชีพพาณิชย์กรรมนั้นพบว่า อัตราผลตอบแทนจากธุรกิจบริการและธุรกิจพาณิชย์กรรมมีนัยสำคัญทางสถิติต่อการเปลี่ยนแปลงที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ปัญหาและอุปสรรคในการกู้เงินเพื่ออาชีพนอกภาคการเกษตรที่พบมากที่สุดคือ หลักเกณฑ์ระเบียบการกู้เงินที่ยุ่งยาก มีจำนวน 186 ราย คิดเป็นร้อยละ 46.5

Title	Demand for Non-farm Credit of Customers of the Bank for Agriculture and Agricultural Co-operatives Wiangpapao Branch, Wiangpapao District , Chiangrai
Author	Mr. Narupon Ontrakul
Degree of	Master of Science in Agricultural Economics
Advisory Committee Chairperson	Assistant Professor Jamnian Bunmark

ABSTRACT

The main purpose of this research was to analyze factors influencing the demand for non-farm credit of customers of the Bank for Agriculture and Agricultural Co-operatives Wiangpapao Branch, Wiangpapao district, Chiangrai province who obtained non-farm credit for non-farm job investment and expenses on service and commercial jobs.

The data were collected from 400 randomly selected samples of customers who have obtained non-farm credit. Frequency, percentage, the coefficient of correlation analysis and the Multiple Linear Regression analysis were used in this research.

The findings revealed that the interest rate of the Bank for Agriculture and Agricultural Co-operatives influenced the demand for non-farm credit for service jobs while the interest rate of the Bank for Agriculture and Agricultural Co-operatives and profits from service and commercial transactions influenced the demand for non-farm credit for commercial jobs.

Profits from service and commercial transactions significantly affected the demand for non-farm credit at a confidence level of 95%.

Complicated procedures and regulations for obtaining non-farm credit were the most frequently found problem (186 customers or 46.5%).

กิตติกรรมประกาศ

ปัญหาพิเศษฉบับนี้ที่สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีซึ่งโดยได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์จำเริญ บุญมาก ประธานกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์จงกลณี เกิดพิบูลย์ กรรมการที่ปรึกษา อาจารย์โสภณ ฟองเพชร กรรมการที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้ ความรู้ คำแนะนำ ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องของปัญหาพิเศษฉบับนี้จนสำเร็จสมบูรณ์อย่างดี ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณอย่างสูงยิ่ง

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้บังคับบัญชาสำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดเชียงราย ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า รวมถึงเพื่อนร่วมงานทุกท่าน ที่ให้โอกาส ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ และให้ความช่วยเหลือในการรวบรวมข้อมูล และขอบคุณเพื่อน ๆ นักศึกษาปริญญาโท สาขา เศรษฐศาสตร์เกษตรทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำและความช่วยเหลือ ต่าง ๆ ด้วยดีตลอดมา

ความดีและคุณค่าที่เกิดจากปัญหาพิเศษฉบับนี้ ขอมอบให้บิดา มารดา ภรรยา และ บุตรสาว ที่ให้โอกาสในการศึกษา ให้กำลังใจ ช่วยพิมพ์งานและตรวจสอบแก้ไข ให้กำลัง ทรัพย์ตลอดมา

นฤพนธ์ อ่อนตระกูล

พฤษภาคม 2547

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(4)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ	(6)
สารบัญตาราง	(8)
สารบัญภาพ	(11)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตและข้อจำกัดในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
นิยามศัพท์	6
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	8
วัตถุประสงค์และนโยบายการดำเนินงาน ของ ร.ก.ส.	8
นโยบายการดำเนินงานของ ร.ก.ส. ประจำปี 2543	9
ประเภทเงินกู้ จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการกู้	10
ลักษณะสินเชื่อเพื่อประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกภาคการเกษตร	11
หลักประกันเงินกู้	12
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสินเชื่อ	13
แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของ ร.ก.ส. และการพิจารณาให้สินเชื่อเพื่อการเกษตร	16
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
กรอบแนวความคิดรวบยอด	29
สมมติฐานในการวิจัย	30
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	32
สถานที่ทำการวิจัย	32
ประชากรและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง	33
การสุ่มตัวอย่าง	33

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	35
การทดสอบแบบสอบถาม	35
วิธีการรวบรวมข้อมูล	36
การวิเคราะห์ข้อมูล	36
บทที่ 4 ผลการศึกษาวิจัยและวิจารณ์	37
สภาพทั่วไปเกี่ยวกับลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า	37
ความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรของลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า	
ปัญหาและอุปสรรคของลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า เกี่ยวกับการกู้	41
เงินนอกภาคการเกษตร	69
การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรของ	
ลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า	70
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	76
สรุปผลการศึกษา	76
อภิปรายผลการศึกษา	80
ข้อเสนอแนะ	82
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	83
บรรณานุกรม	84
ภาคผนวก	86
แบบสัมภาษณ์	87
ประวัติผู้วิจัย	91

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	สถิติการดำเนินงานเงินกู้ของการกู้เงินนอกภาคการเกษตรของ ธ.ก.ส. ปีบัญชี 2538-2542	3
2	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของลูกค้าที่เป็นลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า	34
3	จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามอายุและเพศ	37
4	จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามระดับการศึกษา	38
5	จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามการประกอบอาชีพ	39
6	จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน	40
7	จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตร	41
8	จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรและความต้องการประเภทเงินกู้นอกภาคการเกษตร	42
9	ความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามประเภทเงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย	43
10	ความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามประเภทเงินกู้เพื่อเป็นค่าลงทุน	44
11	จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามอัตราดอกเบี้ยที่ต้องการชำระ	45
12	จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามการกู้เงิน จากสถาบันการเงิน แหล่งอื่น	46
13	จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามการกู้เงินจากแหล่งอื่น	47
14	จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามประเภท เงินกู้ที่กู้จากแหล่งเงินกู้อื่น	48
15	จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามปริมาณเงินกู้จากแหล่งเงินกู้อื่น	49
16	จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามอัตราดอกเบี้ยแหล่งเงินกู้อื่นที่ต้องการชำระ	50
17	จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามการมีรายได้ภาคการเกษตร	51
18	จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามประเภทผลผลิตทางการเกษตร	52
19	จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามรายได้สุทธิทางด้านการเกษตร	53

ตาราง	หน้า
20 จำนวนลูกค้า ร.ก.ศ. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามการมีรายได้นอกภาคการเกษตร	54
21 จำนวนลูกค้า ร.ก.ศ. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามประเภทของวัตถุประสงค์ในการ ทำธุรกิจนอกภาคการเกษตร	55
22 จำนวนลูกค้า ร.ก.ศ. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามประเภทธุรกิจนอกภาคการเกษตรในด้านบริการ และรายได้สุทธิเฉลี่ยต่อคน	56
23 จำนวนลูกค้า ร.ก.ศ. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามประเภทธุรกิจนอกภาคการเกษตรในด้านพาณิชยกรรม และรายได้สุทธิเฉลี่ยต่อคน	57
24 จำนวนลูกค้า ร.ก.ศ. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามรายได้สุทธิจากธุรกิจนอกภาคการเกษตร	58
25 จำนวนลูกค้า ร.ก.ศ. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการผลิตสินค้านอกภาคการเกษตร	59
26 จำนวนลูกค้า ร.ก.ศ. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการผลิตสินค้านอกภาคการเกษตร	60
27 จำนวนลูกค้า ร.ก.ศ. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามประเภทการลงทุนในการผลิตสินค้านอกภาคการเกษตร	61
28 จำนวนลูกค้า ร.ก.ศ. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามการลงทุนในการผลิตสินค้านอกภาคการเกษตร	62
29 จำนวนลูกค้า ร.ก.ศ. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามการมีเงินทุนสำรองส่วนตัว	63
30 จำนวนลูกค้า ร.ก.ศ. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามการมีเงินทุนสำรองในสถาบันการเงินต่าง ๆ	64
31 จำนวนลูกค้า ร.ก.ศ. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามประเภทของเงินฝากซึ่งเป็นทุนสำรองส่วนตัว	65
32 จำนวนลูกค้า ร.ก.ศ. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามปริมาณเงินฝากเป็นทุนสำรองส่วนตัว	66
33 จำนวนลูกค้า ร.ก.ศ. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามความพึงพอใจในสินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายนอกภาคการเกษตร	67
34 จำนวนลูกค้า ร.ก.ศ. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามความพึงพอใจในสินเชื่อเพื่อเป็นค่าลงทุนนอกภาคการเกษตร	68

ตาราง	หน้า
35 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามปัญหาและอุปสรรค	69
36 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Coefficient of Correlation)	71
37 ค่าสัมประสิทธิ์ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ t- ratio และ Coefficient of determination ของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการ สินเชื่อนอกภาคการเกษตรเพื่ออาชีพบริการ	73
38 ค่าสัมประสิทธิ์ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ t- ratio และ Coefficient of determination ของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการ สินเชื่อนอกภาคการเกษตรกร เพื่ออาชีพพาณิชย์กรรมของลูกค้า ร.ก.ส. สาขา เวียงป่าเป้า	75

สารบัญภาพ

ภาพ

หน้า

1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)

29

บทที่ 1

บทนำ

(INTRODUCTION)

ปัจจุบันภาคการเกษตร ยังเป็นภาคที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเศรษฐกิจที่อยู่ในภาวะถดถอยอย่างเช่นปัจจุบัน ภาคการเกษตรจึงต้องเป็นภาคสำคัญที่จะส่งสินค้าออกเพื่อนำเงินตราเข้าประเทศให้มากที่สุด เกษตรกรของไทยในปัจจุบันได้ทำการเกษตรเพื่อส่งสินค้าเป็นสินค้าออกของประเทศอย่างเต็มกำลังแต่ยังประสบปัญหาในหลายด้านไม่ว่าจะเป็นด้านราคาผลผลิต ด้านปริมาณผลผลิต ด้านคุณภาพของผลผลิต และอื่น ๆ ซึ่งส่งผลให้เกษตรกรของไทยส่วนใหญ่ยังมิมีฐานะที่ไม่มั่นคง เกษตรกรส่วนใหญ่ของประเทศที่มีฐานะยากจน ไม่มีหลักประกันและทุนเพียงพอที่จะทำการผลิตขนาดใหญ่ จึงต้องหาอาชีพเสริมนอกภาคการเกษตร เพื่อเพิ่มรายได้ของครอบครัว ซึ่งอาชีพนอกภาคการเกษตรจำเป็นต้องใช้ทุนในการดำเนินงาน เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดหลักประกัน จึงต้องพึ่งพาเงินทุนนอกระบบยังผลให้เกิดปัญหานี้สืบติดตามมา

สถาบันที่สำคัญที่เป็นสถาบันให้สินเชื่อการเกษตรคือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หรือ ธ.ก.ส. โดยรัฐบาลได้ตราพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. 2509 จัดตั้ง “ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร” ขึ้นเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2509 (ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร, 2543) และได้ยกเลิกธนาคารเพื่อการสหกรณ์ที่มีอยู่เดิม เนื่องจาก

1. ธนาคารเพื่อการสหกรณ์ ให้เงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์เท่านั้น ในขณะที่ยังมีเกษตรกรที่ไม่ใช่สมาชิกสหกรณ์อีกจำนวนมากที่ต้องการกู้ ซึ่งธนาคารเพื่อการสหกรณ์ไม่มีอำนาจหรือหน้าที่ให้กู้ได้
2. ธนาคารเพื่อการสหกรณ์ ให้เงินกู้ส่วนใหญ่ เป็นแบบระยะยาว หรือ ปานกลาง แต่เกษตรกรมีความต้องการเงินกู้เพื่อผลิตผลระยะสั้นเป็นอันมาก
3. งานส่วนใหญ่ของธนาคารเพื่อการสหกรณ์ คือ ให้ความสะดวกในการเบิกจ่ายเงินและการเก็บรักษาสมุดบัญชีเท่านั้น ธนาคารมิได้มีหน้าที่ในการพิจารณาคำขอกู้อันเป็นหน้าที่ของผู้ให้กู้ย่อมอย่างแท้จริง
4. ธนาคารเพื่อการสหกรณ์ มิได้ทำหน้าที่ให้สินเชื่อแบบกำกับแนะนำ (Supervised credit) และยังไม่มีความหน่วยงานใดทำหน้าที่นี้ได้

5. การดำเนินงานและองค์การของธนาคารเพื่อการสหกรณ์ ยังไม่ได้รับการรับรองจากต่างประเทศ จึงเป็นเหตุให้กำลังเงินธนาคารไม่เพียงพอ

วัตถุประสงค์ของ ธ.ก.ส. (แก้ไขเพิ่มเติม พรบ. ธ.ก.ส. ฉบับที่ 44 เมื่อปี พ.ศ. 2542) คือ ให้ความช่วยเหลือทางการเงินรอบขายผลผลิตชำระหนี้สินภายนอกเพื่อการศึกษาเพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิต เพื่อส่งเสริมอาชีพ หรือการจัดดำเนินงานของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตร ตลอดจนส่งเสริมให้เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์การเกษตรสามารถประกอบอาชีพอย่างอื่นเกี่ยวเนื่องในการเกษตรเพื่อเพิ่มรายได้แก่ครอบครัว โดยให้กู้เงินแก่เกษตรกร 3 ทางด้วยกัน คือ (ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร, 2543)

1. เกษตรกรซึ่งเป็นลูกค้าของธนาคารโดยตรง
2. สหกรณ์การเกษตร
3. กลุ่มเกษตรกร

นอกจากให้สินเชื่อตามหลักเกณฑ์ปกติของ ธ.ก.ส. แล้วยังมีโครงการพิเศษและงานนโยบายรัฐบาล เช่น โครงการแผนฟื้นฟูการเกษตร โครงการปรับโครงสร้างระบบการผลิตการเกษตร (คปร.) การแก้ไขปัญหาหนี้สินนอกระบบ จากกองทุนหมุนเวียนของสำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (สพน.) กองทุนที่ดิน เป็นต้น

จากวัตถุประสงค์ของ ธ.ก.ส. ดังกล่าว จะทำให้ ธ.ก.ส. สามารถปล่อยเงินกู้นอกภาคการเกษตรของเกษตรกรได้อย่างเต็มที่ และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากมีเกษตรกรเข้ามารับบริการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรเพิ่มมากขึ้นดังตารางที่ 1 ซึ่งจะเห็นได้ว่าการเพิ่มขึ้นของสินเชื่อนอกภาคการเกษตรเป็นอย่างมาก

ตาราง 1 สถิติการดำเนินงานเงินกู้ของการกู้เงินนอกภาคการเกษตรของ ธ.ก.ส. ปีบัญชี 2538 - 2542

(หน่วย: พันบาท)

ประเภทเงินกู้ แยกตามปีบัญชี	ต้นเงินกู้คงเป็นหนี้ เมื่อต้นปี	จ่ายเงินกู้ ระหว่างปี	รับชำระหนี้ จำนวนเงิน	เงินกู้ระหว่างปี % การชำระค้ำคืน เงินถึงกำหนดชำระ	ต้นเงินกู้คงเป็นหนี้ เมื่อสิ้นปี
ปี 2538					
- เพื่อการผลิต	361	1,207	649	92.19	919
- เพื่อการลงทุน	1,219	3,391	538	90.89	4,072
รวม	1,580	4,598	1,187	-	4,991
ปี 2539					
- เพื่อการผลิต	919	2,347	1,454	91.13	1,812
- เพื่อการลงทุน	4,072	6,141	1,384	89.22	8,829
รวม	4,991	8,488	2,838	-	10,641
ปี 2540					
- เพื่อการผลิต	1,812	3,275	2,460	83.05	2,627
- เพื่อการลงทุน	8,829	2,860	1,991	80.52	9,698
รวม	10,641	6,135	4,451	-	12,325
ปี 2541					
- เพื่อการผลิต	2,627	3,410	2,627	72.12	3,410
- เพื่อการลงทุน	9,698	1,812	1,882	64.15	9,687
รวม	12,325	5,222	4,509	-	13,097
ปี 2542					
- เพื่อการผลิต	3,410	3,928	3,381	75.20	3,854
- เพื่อการลงทุน	9,687	2,719	2,248	61.34	9,940
รวม	13,097	6,647	5,629	-	13,794
อัตราเพิ่มเฉลี่ย 5 ปี (ร้อยละ)	67.09	2.54	42.8	-8.06	25.12
นอกภาคการเกษตร	[6.29]	[27.29]	[26.52]	[0.49]	[5.32]

ที่มา: ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (2538, 2539, 2540, 2541, 2542)

ความสำคัญของปัญหา (Significance of the Problem)

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) สาขาเวียงป่าเป้า เป็นสาขาหนึ่งที่ขึ้นอยู่กับสำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดเชียงราย ซึ่งดำเนินธุรกิจตามวัตถุประสงค์ของ ธ.ก.ส. เมื่อพิจารณาเฉพาะธุรกิจสินเชื่อ พบว่า ณ 31 มีนาคม 2544 มีลูกค้าทั้งหมด 6,289 ราย มีจำนวน 387 กลุ่ม การจ่ายเงินกู้ของสาขาเวียงป่าเป้าในอดีตพบว่าจ่ายเงินกู้เฉพาะที่เกี่ยวกับการเกษตรเท่านั้น ไม่ว่าจะเป็น การทำนาข้าว ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ในขณะที่ลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า ประกอบอาชีพไม่เพียงแต่ด้านการเกษตร แต่ยังมีอาชีพอื่นที่สร้างรายได้ให้แก่ลูกค้า นั่นคือ อาชีพนอกภาคการเกษตร ไม่ว่าจะเป็นอาชีพด้านอุตสาหกรรม เช่น การผลิตสินค้าหัตถกรรม, การผลิตสินค้าเครื่องใช้ไม้สอยในครัวเรือน เป็นต้น อาชีพด้านการพาณิชย์กรรม เช่น การค้าขายของชำ, การค้าขายสินค้าที่ผลิตจากชุมชน เป็นต้น และอาชีพด้านการบริการ เช่น การขับรถรับจ้าง, บริการเสริมสวย, บริการตัดเย็บเสื้อผ้า เป็นต้น อาชีพเหล่านี้ล้วนแต่สร้างรายได้ให้แก่ลูกค้า ธ.ก.ส. ซึ่งจำเป็นต้องใช้เงินทุนในการประกอบอาชีพทั้งสิ้น เกษตรกรจึงมักนำสินเชื่อที่ได้ไปใช้ในการบริโภคพร้อม ๆ กับใช้ในการผลิต และใช้เงินกู้ไม่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ นำเอาไปใช้นอกภาคการเกษตร ส่งผลให้การวิเคราะห์สินเชื่อการเกษตรผิดพลาด ซึ่งไม่ทราบรายละเอียดแน่ชัดของการนำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ เกิดปัญหาขาดแคลนเงินทุนและต้องกู้เงินนอกระบบเสียอัตราดอกเบี้ยในอัตราที่สูง ส่งผลถึงการชำระหนี้ของ ธ.ก.ส. ซึ่งปัจจุบัน ธ.ก.ส. ได้ปล่อยเงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย และค่าลงทุนนอกภาคการเกษตรสำหรับลูกค้า ทำให้สามารถทราบวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการนำเงินไปใช้ และสามารถนำมาวิเคราะห์สินเชื่อได้อย่างถูกต้อง ธนาคารได้แก้ไขข้อบกพร่องของธนาคาร เพื่อรองรับการใช้สินเชื่อนอกภาคการเกษตรเพื่อแก้ไขปัญหานี้ จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาถึงความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า เพื่อจะได้ทราบข้อเท็จจริงว่า ลูกค้ามีความต้องการสินเชื่อในภาคนี้มากน้อยเพียงใด จะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการให้สินเชื่อนอกภาคการเกษตรเพื่อรองรับความต้องการของลูกค้าและพัฒนาประสิทธิภาพในการให้สินเชื่อนอกภาคการเกษตรให้มากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

(Objectives of the Study)

การวิจัยเรื่อง ความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพเศรษฐกิจและสังคมของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า
2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตร ของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการขอสินเชื่อนอกภาคการเกษตร ของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า

ขอบเขตและข้อจำกัดในการวิจัย

(Scope and Limitation of the Study)

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการศึกษาไว้ดังนี้

1. จะวิเคราะห์ความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตร 2 ประเภท คือ
 - 1.1 เงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตรเท่านั้น
 - 1.2 เงินกู้เพื่อเป็นค่าลงทุนในการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตรเท่านั้น
2. จะวิเคราะห์ความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตร 2 วัตถุประสงค์ คือ
 - 2.1 สินเชื่อนอกภาคการเกษตรเพื่ออาชีพบริการ
 - 2.2 สินเชื่อนอกภาคการเกษตรเพื่ออาชีพพาณิชยกรรม
3. ประชากรผู้ให้ข้อมูลคือ ลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า และสถานที่คือ ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

ผลการวิจัยนี้ผู้วิจัยจะใช้ข้อมูลของ ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้าเท่านั้น ฉะนั้นผลที่เกิดขึ้นสามารถนำไปใช้ประโยชน์ใน ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้าได้ อาจไม่สามารถนำไปใช้กับ ธ.ก.ส. ทุกสาขาทั่วประเทศ แต่สามารถใช้เป็นแนวทางหรือเป็นข้อมูลประกอบในการให้สินเชื่อได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

(Expected Results)

1. ทำให้ทราบถึงสภาพเศรษฐกิจและสังคมรวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการกู้เงินสินเชื่อนอกภาคการเกษตร เพื่อ ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า และผู้สนใจจะได้นำไปใช้เป็นข้อมูลในการเสริมสร้างและแก้ไขปัญหาคู่ที่พบต่อไป
2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาให้สินเชื่อนอกภาคการเกษตรแก่ลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า และสาขาอื่นๆ ต่อไป

นิยามศัพท์

(Definition of Terms)

ลูกค้า หมายถึง เกษตรกรที่ ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้ารับขึ้นทะเบียนเป็นลูกค้า ธ.ก.ส. แล้ว ซึ่งสามารถที่จะขอกู้เงินปกติจาก ธ.ก.ส. ได้ อาจจะเป็นทั้งลูกค้ารายคนหรือเป็นกลุ่ม

ครอบครัว หมายถึง คู่สมรส บุตร บิดามารดาของลูกค้าหรือ บิดามารดาคู่สมรสลูกค้า ซึ่งอยู่ในความอุปการะของลูกค้า

ธ.ก.ส. หมายถึง ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

สาขา หมายถึง สาขาเวียงป่าเป้า

สินเชื่อหรือเงินกู้ ธ.ก.ส. หมายถึง เงินสด หรือวัสดุอุปกรณ์ที่ลูกค้ากู้ยืมจาก ธ.ก.ส.

ค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตร หมายถึง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการผลิต การจัดการและการตลาดของกิจการนั้น ๆ เช่น ค่าวัตถุดิบ, ค่าจ้างแรงงาน, ค่าน้ำ, ค่าไฟฟ้า, ค่าโทรศัพท์, ค่าขนส่งและค่าบริการ เป็นต้น

การลงทุนในการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตร หมายถึง การลงทุนในทรัพย์สินประจำซึ่งต้องใช้เวลานานจึงจะได้ผลคุ้มกับการลงทุน เช่น การจัดซื้อที่ดิน อาคาร เครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิต ยานพาหนะ สิทธิการเช่าและลิขสิทธิ์ เป็นต้น

ปีบัญชี ธ.ก.ส. หมายถึง ระยะเวลาการดำเนินงานตั้งแต่ 1 เมษายน ถึง 31 มีนาคมของปีถัดไป

อาชีพนอกภาคการเกษตร หมายถึง การประกอบอาชีพอื่นนอกจากอาชีพเกษตรกรรมของลูกค้าหรือ บุคคลในครอบครัว การประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตรได้แก่

1. อาชีพด้านการพาณิชย์กรรม หมายถึง อาชีพเกี่ยวกับการค้าขาย เช่น ขายอาหารของชำ และเครื่องอุปโภคบริโภค เป็นต้น
2. อาชีพด้านการบริการ หมายถึง อาชีพที่เกี่ยวกับการให้ความสะดวกต่าง ๆ เช่น บริการเสริมสวย ตัดเย็บเสื้อผ้า ช่างไม้ช่างปูน ช่างเครื่อง รับจ้างขนส่งและการรับจ้างแรงงาน เป็นต้น

พนักงานสินเชื่อ ปัจจุบัน หมายถึง พนักงานพัฒนาธุรกิจของ ธ.ก.ส.

สภาพเศรษฐกิจและสังคม หมายถึง สภาพความเป็นอยู่โดยรวมของลูกค้า ไม่ว่าจะเป็นอายุ ระดับการศึกษา หนี้สิน ทรัพย์สิน การบริโภค เป็นต้น

ความต้องการสินเชื่อ หมายถึง วงเงินที่ลูกค้ามีความต้องการที่จะได้รับจาก ธ.ก.ส.

เงินทุนสำรองตนเอง หมายถึง จำนวนเงินสดที่ฝากไว้กับ ธ.ก.ส. หรือธนาคารพาณิชย์ของสมาชิกในครัวเรือนทั้งหมด เพื่อใช้ในการทำธุรกิจนับถึงวันที่ออกสำรวจ

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

(REVIEW OF RELATED LITERATURE)

การวิจัยเรื่องความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขา เวียงป่าเป้า อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้ทำการตรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตร ตามข้อบังคับฉบับ 44 ตลอดจนแนวทางการพิจารณาการให้สินเชื่อ ซึ่งพอจะแยกการตรวจเอกสารในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์และนโยบายการดำเนินงานของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
2. ลักษณะสินเชื่อเพื่อประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกภาคการเกษตร
3. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสินเชื่อ
4. แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของ ธ.ก.ส. และการพิจารณาให้สินเชื่อ
5. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์และนโยบายการดำเนินงาน ของ
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

วัตถุประสงค์ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มีวัตถุประสงค์ให้ความช่วยเหลือทางการเงิน เพื่อส่งเสริมอาชีพการเกษตรหรือการดำเนินงานของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร หรือสหกรณ์การเกษตร ตลอดจนส่งเสริมให้เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร หรือสหกรณ์การเกษตรสามารถประกอบอาชีพอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องเนื่องในการเกษตร เพื่อเพิ่มรายได้แก่ครอบครัว ซึ่งระบุไว้ในมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. 2509

นอกจากวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น ในมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติ ยังได้กำหนดให้ธนาคารมีอำนาจกระทำการภายในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ ตามมาตรา 9 ซึ่งอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

1. ให้กู้เงินแก่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร หรือสหกรณ์การเกษตร

2. ค่าประกันเงินกู้แก่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกรหรือสหกรณ์การเกษตร กู้จากสถาบัน การเงินอื่น ทั้งนี้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของ ธ.ก.ส.

3. จัดหาเงินทุนเพื่อใช้ในการดำเนินงานของธนาคาร

4. จัดให้ได้มา ถือกรรมสิทธิ์ หรือทรัพย์สิน ครอบครอง เช่าหรือให้เช่า เช่าซื้อ หรือ ให้เช่าซื้อ โอนหรือรับโอนสิทธิการเช่าหรือสิทธิการเช่า จำนองหรือรับจำนอง จำนำหรือรับจำนำ ขายหรือจำหน่ายด้วยวิธีอื่นใดซึ่งสังหาริมทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์

5. รับฝากเงินที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถาม หรือเมื่อสิ้นระยะเวลาอันมีกำหนด

6. ให้กู้เงินแก่ผู้ฝากเงินภายในวงเงินที่ฝากไว้กับธนาคารโดยใช้เงินฝากเป็นประกัน รวมทั้งการออกหนังสือค้ำประกันผู้ฝากเงิน ในวงเงินค้ำประกันซึ่งไม่เกินจำนวนเงินฝาก

7. ออก ซื้อ หรือขายตัวเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมืออื่นใด รวมทั้งเก็บเงินตามตัวเงินหรือตราสารเปลี่ยนมือดังกล่าว

8. มีบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคารอื่นเท่าที่จำเป็นแก่การดำเนินธุรกิจ

9. ซื้อหลักทรัพย์ของรัฐบาล เช่น พันธบัตร หรือตั๋วเงินคลังตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

10. เรียกเก็บดอกเบี้ยเงินกู้ ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการให้กู้เงิน หรือค้ำประกันเงินกู้ และ ค่าบริการอื่น ๆ

11. เป็นตัวแทนของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเพื่อเรียกเก็บค่าที่ดิน ค่าเช่าเช่า การลงทุน ค่าบริการ ค่าธรรมเนียม หรือเงินประเภทอื่น ๆ ตามที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจได้มอบหมายให้ธนาคารเรียกเก็บจากบุคคลหนึ่งบุคคลใด

12. จัดให้มีการสงเคราะห์ตามสมควรแก่ผู้จัดการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้พ้นจากการเป็น ผู้จัดการ พนักงาน หรือลูกจ้างของ ธ.ก.ส. และครอบครัวของบุคคลดังกล่าว

13. กระทำกิจการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวข้อง หรือเนื่องกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของธนาคาร

นโยบายการดำเนินงานของ ธ.ก.ส. ประจำปี 2543

1. ขยายการให้บริการสินเชื่อเพื่อสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้นของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลในการฟื้นฟูเศรษฐกิจและการแก้ไขปัญหาการว่างงานในชนบทรวมถึงการให้สินเชื่อแก่เกษตรกรและบุคคลในครอบครัวซึ่งประกอบอาชีพเสริมนอกภาคการเกษตรเพื่อเพิ่มรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิตตามกรอบพระราชบัญญัติ ธ.ก.ส. ที่แก้ไขเพิ่มเติมใหม่ โดยมุ่งเน้นการขยายตัวของสินเชื่ออย่างมีคุณภาพ

2. ดำเนินการช่วยเหลือแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระของเกษตรกรอย่างเป็นระบบ และเบ็ดเสร็จด้วยมาตรการปรับโครงสร้างหนี้และวงมาตรการรองรับเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาหนี้ค้างชำระรอบใหม่ รวมถึงให้ความสำคัญในการให้สินเชื่อแบบเฝ้าระวังกำกับ (Supervised credit) เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้า

3. กระตุ้นและส่งเสริมเงินออมในชนบท โดยพัฒนาผลิตภัณฑ์เงินฝากและบริการทางการเงินที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการของครัวเรือนในชนบทได้อย่างครบถ้วน

4. รักษาความมั่นคงทางการเงิน สภาพคล่องทางการเงิน และผลประกอบการเชิงกำไรของ ธ.ก.ส. ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่เกษตรกรผู้ฝากและประชาชนทั่วไป ตลอดจนสถาบันการเงินทั้งในและต่างประเทศรวมทั้งการดำรงเงินกองทุนและการใช้นโยบายทางด้านบัญชีเพื่อการจัดชั้นและการสำรองหนี้ให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์และมาตรฐานที่ธนาคารแห่งประเทศไทยและกระทรวงการคลังกำหนด

5. บริหารองค์กรโดยยึดหลักธรรมาภิบาล (Good governance) และเสริมสร้างจิตสำนึก คุณธรรม อุทิศตน จรรยาบรรณ และวินัยในการทำงานของพนักงานทุกระดับ ตลอดจนสร้างสรรค์วัฒนธรรมการบริการ พัฒนาและฝึกอบรมบุคลากรของธนาคารอย่างต่อเนื่อง

6. สร้างสรรค์ให้ ธ.ก.ส. เป็นสถาบันที่สนับสนุน และสามารถให้บริการทางการเงินแก่เกษตรกรได้อย่างใกล้ชิดและมีประสิทธิภาพ ด้วยการขยายเครือข่ายสาขาในรูปแบบที่ประหยัด สร้างฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของลูกค้าและพัฒนาเทคโนโลยีสื่อสาร สารสนเทศของธนาคารอย่างเป็นระบบตามแผนแม่บท ด้านการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT master plan) ที่ธนาคารกำหนดขึ้น

7. เพิ่มบทบาทในการดำเนินงานและการดำรงสถานะให้เป็นสถาบันการเงินของสังคมที่มีส่วนร่วมในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ประเภทเงินกู้ จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการกู้ได้ดังนี้

1. เงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย (Expenses loan) ในการประกอบอาชีพหรือฟื้นฟูการประกอบอาชีพเกษตรกร อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร หรืออาชีพอย่างอื่นเพื่อเพิ่มรายได้ การพัฒนาความรู้ หรือการพัฒนาคุณภาพชีวิต

2. เงินกู้เพื่อเป็นค่าลงทุน (Investments loan) ในการประกอบอาชีพหรือฟื้นฟูการประกอบอาชีพเกษตรกร อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร หรืออาชีพอย่างอื่นเพื่อเพิ่มรายได้ การพัฒนาความรู้ หรือการพัฒนาคุณภาพชีวิต

3. เงินกู้เพื่อระบายผลผลิต

4. เงินกู้เพื่อชำระหนี้สินเดิม

5. เงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย หรือการลงทุนในการดำเนินกิจการตามโครงการที่เป็น การส่งเสริมหรือสนับสนุนการประกอบอาชีพเกษตรกรกรม ซึ่งเป็นการดำเนินการร่วมกับผู้ประกอบการ โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการธนาคาร

หลักประกัน ผู้ที่จะขอกู้เงินจากธนาคาร ธ.ก.ส. จะต้องจัดให้มีหลักประกันอย่างใด อย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

1. กรณีบุคคลธรรมดา

1.1 บุคคลค้ำประกันร่วมตั้งแต่ 5 คนขึ้นไปวงเงินกู้ไม่เกิน 100,000 บาท

1.2 บุคคล 2 คนค้ำประกันวงเงินกู้ไม่เกิน 50,000 บาท

1.3 จำนวนอสังหาริมทรัพย์วงเงินกู้ครึ่งหนึ่งของราคาประเมิน

1.4 หลักทรัพย์รัฐบาลไทยหรือเงินฝากค้ำประกัน วงเงินกู้ไม่เกิน 80%

ของหลักทรัพย์ หรือเงินฝาก

1.5 หลักประกันอื่นตามที่ผู้จัดการธนาคารเห็นสมควร

กรณีบุคคลค้ำประกัน 2 คนค้ำประกัน และบุคคลค้ำประกันร่วม 5 คน รวมกันทั้ง

2 หลักประกันแล้ว จะต้องกู้ไม่เกินวงเงิน 100,000 บาท

2. กรณีนิติบุคคล

2.1 จำนวนอสังหาริมทรัพย์วงเงินกู้ได้เต็มราคาประเมิน

2.2 จำนวนผลิตผลการเกษตรวงเงินกู้ได้ 80% ของราคาประเมินผลผลิตที่

จำหน่าย

2.3 หลักประกันอื่นตามที่ธนาคารกำหนด

ลักษณะสินเชื่อเพื่อประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกภาคการเกษตร

การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรจะใช้บริการสินเชื่อนอกภาคการเกษตร จะต้อง มีคุณสมบัติ ดังนี้

1. ต้องเป็นเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส.

2. ต้องมีอาชีพทางการเกษตรอยู่แล้ว และประสงค์จะทำอาชีพเสริมหรืออาชีพ อย่างอื่นนอกภาคการเกษตรเพื่อเพิ่มรายได้ในครัวเรือน

3. ต้องมีประสบการณ์ ความรู้ความสามารถ หรือได้รับการอบรมเกี่ยวกับอาชีพนอกภาคการเกษตรนั้นพอสมควร

4. ต้องมีสถานประกอบการตั้งอยู่เขตดำเนินงานของสาขา หรือเขตติดต่อกับพื้นที่ดำเนินการของสาขา หรืออยู่ในพื้นที่ของสาขาใกล้เคียง ซึ่งสาขาสามารถไปตรวจเยี่ยมและติดตามการประกอบกิจการได้สะดวก

5. ต้องมีความตั้งใจและขยันขันแข็งในการประกอบอาชีพ

6. ต้องเปิดเผยข้อมูลอย่างซื่อสัตย์สุจริต และ ยินยอมปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ธนาคารกำหนดจำนวนขั้นสูงของเงินกู้ ผู้อนุมัติเงินกู้จะพิจารณากำหนดจำนวนเงินกู้ของผู้กู้แต่ละคนตามที่เห็นสมควร คำนึงถึงความต้องการใช้เงินกู้ตามแผน รายได้ ความสามารถชำระหนี้ และการชำระหนี้รายก่อน จำนวนเงินกู้ของผู้กู้แต่ละรายในเวลาใดเวลาหนึ่งจะต้องไม่เกินสิบห้าล้านบาทถ้วน

ระยะเวลาของการชำระคืนเงินกู้ ผู้อนุมัติเงินกู้พิจารณากำหนดให้ผู้กู้ชำระคืนเงินกู้ดังนี้

1. เงินกู้ที่ผู้กู้นำไปเป็นค่าใช้จ่าย สำหรับดำเนินงานในการประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกภาคการเกษตร ผู้กู้ชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยให้เสร็จภายในเวลาไม่เกินสิบสองเดือนนับแต่วันกู้ หรือที่เรามักจะเรียกกันติดปากว่า “เงินกู้ระยะสั้น”

2. เงินกู้ที่ผู้กู้นำไปลงทุนในสินทรัพย์ สำหรับใช้ประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกภาคการเกษตรผู้กู้จะต้องชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยเป็นรายงวด โดยคำนึงถึงอายุการใช้ประโยชน์ของทรัพย์สินที่ใช้เงินกู้ จำนวนเงินกู้ รายได้ และความสามารถชำระหนี้ของผู้กู้ โดยปกติให้ชำระเสร็จไม่เกินสิบห้าปี นับแต่วันกู้หรือในกรณีมีเหตุพิเศษไม่เกินยี่สิบปีนับแต่วันกู้ ผู้อนุมัติเงินกู้จะกำหนดให้มีระยะเวลาที่ผู้กู้ไม่ต้องชำระคืนเงินกู้หรือดอกเบี้ยก็ได้ตามที่เห็นสมควร แต่ไม่เกินห้าปีแรก หรือที่เรียกว่า “ปลอดต้นปลอดดอกเบี้ย” และเงินกู้ประเภทนี้ส่วนใหญ่ลูกค้าจะเรียกว่า “เงินกู้ระยะยาว”

หลักประกันเงินกู้

1. มีสังหาริมทรัพย์ที่ไม่ได้จำนองต่อเจ้าหน้าที่อื่นจำนองเป็นประกัน
2. มีหลักทรัพย์รัฐบาลไทย หรือเงินฝากในธนาคารนี้เป็นประกัน
3. มีลูกค้าธนาคารทำหนังสือรับรองผลอย่างลูกหนี้ร่วม
4. ลูกค้าธนาคารหรือบุคคลอื่นที่ผู้อนุมัติเงินกู้พิจารณาเห็นสมควรแล้ว เป็นผู้ค้ำประกันอย่างน้อยสองคน
5. มีหลักประกันอื่นที่ผู้จัดการกำหนด เป็นประกันการชำระหนี้ดอกเบี้ยเงินกู้

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสินเชื่อ

สินเชื่อ (Credit)

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2527: 1-2) ได้กล่าวถึงลักษณะและประเภทของสินเชื่อ ดังนี้
ลักษณะของสินเชื่อ

“สินเชื่อ” (credit) มาจากคำภาษาละติน “เครโด” (credo) ส่วนภาษาสันสกฤตใช้คำว่า “เครด” ซึ่งแปลว่า “ความเชื่อ” หรือ “ข้าพเจ้าเชื่อ” ดังนั้นคำว่า “สินเชื่อ” (credit) จึงหมายถึง “ความเชื่อของบุคคลหนึ่ง ซึ่งมีต่อบุคคลอีกคนหนึ่งสำหรับระยะเวลาหนึ่ง”

ในทางเศรษฐศาสตร์ “สินเชื่อ” (credit) หมายถึง ความเชื่อซึ่งทำให้บุคคลฝ่ายหนึ่งยอมมอบของ (goods) หรือบริการ (services) หรือเงินจำนวนหนึ่งให้เพื่อประโยชน์ของบุคคลอีกฝ่ายหนึ่ง ชั่วระยะเวลาหนึ่ง

ลักษณะของสินเชื่อก็คือ ของหรือบริการหรือเงินจำนวนหนึ่งในปัจจุบันแลกเปลี่ยนกับสิ่งที่มีค่าเท่ากันในอนาคต อีกนัยหนึ่งคือ มีการให้เวลาในการชำระหนี้เป็นต้นว่า การซื้อขายเชื่อ ซึ่งมีข้อตกลงให้ผู้ซื้อชำระคืนเงินกู้เมื่อถึงกำหนดในภายหน้า เหล่านี้เรียกว่ามีการให้สินเชื่อหรือเครดิตแก่กัน การที่ผู้ขายหรือผู้ให้กู้ยอมตกลงกันดังนี้ก็เพราะเชื่อถือในคุณสมบัติส่วนตัวของผู้ซื้อ หรือผู้รู้ว่าเป็นผู้ซื้อตรงในการชำระหนี้และเชื่อถือว่าคุณสมบัติสินหรือรายได้พอที่จะชำระหนี้ในเมื่อถึงกำหนด ตลอดจนเชื่อถือในอำนาจของศาลที่จะบังคับให้เป็นไปตามสิทธิเรียกร้องของตนด้วย สินเชื่อจึงมีมูลฐานอยู่ที่ค่าของทรัพย์สินที่มีอยู่จริงหรือที่จะมีมาในอนาคต ซึ่งเป็นหลักประกันโดยปริยายในการชำระค่าแลกเปลี่ยนของสินเชื่อนั้น

ประเภทของสินเชื่อ

สินเชื่อ (credit) สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. สินเชื่อเพื่อโภคกรรมหรือสินเชื่อเพื่อการบริโภค (consumption credit)
2. สินเชื่อเพื่อธุรกิจ (business credit)

สินเชื่อเพื่อโภคกรรมหรือสินเชื่อเพื่อบริโภค โดยทั่วไปสินเชื่อประเภทนี้ใช้ในทางสิ้นเปลืองหมดไป (consumptive) มิได้ใช้ในการผลิตโดยตรง เช่น เพื่อซื้อเครื่องเรือน

สิ่งฟุ่มเฟือยหรือใช้ในพิธีกรรมต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งไม่ก่อให้เกิดรายได้ ส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์ในการบริโภคหรือสนองความต้องการของผู้ใช้สินเชื่อนั่นเอง

สินเชื่อเพื่อธุรกิจ โดยปกติสินเชื่อประเภทนี้ใช้ในทางก่อนประโยชน์นอกเลย (productive) คือใช้เพื่อเพิ่มการผลิตและรายได้ ซึ่งสามารถชำระคืนจากรายได้ในการประกอบธุรกิจที่ใช้สินเชื่อนั้น (self-liquidating)

วเรศ อุปปาติก (2544: 44-56) ได้จำแนกเครดิตตามวัตถุประสงค์แห่งการใช้ มีรายละเอียดคือ

(1) เครดิตเพื่อการลงทุน ธุรกิจหรือรัฐบาลมีความต้องการใช้เครดิตในประเภทนี้ส่วนมากเกี่ยวกับการลงทุนในทรัพย์สินคงทนถาวร เช่น เครื่องจักรและโรงงาน เป็นต้น ทรัพย์สินเหล่านี้มีอายุการใช้งานค่อนข้างยาวนาน นอกจากนี้ธุรกิจที่กู้ยืมเงินเพื่อการก่อตั้งโรงงานย่อมรู้ดีว่าคงไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ภายใน 2-3 ปี ดังนั้นเครดิตประเภทนี้จึงมีระยะเวลายาว คือประมาณ 5 ปี หรือมากกว่านั้น

(2) เครดิตเพื่อการพาณิชย์ การดำเนินธุรกิจในปัจจุบันมีการใช้เครดิตเพื่อการพาณิชย์ในการดำเนินงานกระบวนการผลิตสินค้าและบริการ ลักษณะของเครดิตจึงมีระยะเวลาที่สั้น กล่าวคือสามารถชำระหนี้ภายหลังได้จำหน่ายสินค้าออกไปแล้ว ซึ่งจะเป็นไปตามทฤษฎีว่าด้วยการให้กู้เพื่อการพาณิชย์ (commercial loan theory) หนี้สินสามารถชำระในตัวของมันเอง หรือบางทีเรียกว่า self-liquidating theory ส่วนตราสารของเครดิตที่เป็นลายลักษณ์อักษรมักจะเป็นตั๋วแลกเงิน ตั๋วสัญญาใช้เงิน และตั๋วเงินการค้าที่รับรองแล้ว

(3) เครดิตเพื่อการบริโภค ลักษณะของเครดิตนี้เป็นการซื้อสินค้าและบริการเพื่อการบริโภคในชีวิตประจำวันของครัวเรือนเป็นหลัก เป็นที่แพร่หลายในสหรัฐอเมริกานับตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่หนึ่งเป็นต้นมา ระบบการผลิตขนาดใหญ่เพื่อลดต้นทุนการผลิตลดจนการแข่งขันของหน่วยผลิตในการจำหน่ายสินค้าของตนเพื่อแย่งชิงสัดส่วนของตลาดประการหนึ่งกับรสนิยมของผู้บริโภคแบบเอาอย่างกันอีกประการหนึ่ง ทำให้เครดิตเพื่อการบริโภคขยายตัวอย่างรวดเร็ว นับตั้งแต่สินค้าเล็ก ๆ เช่น ข้าวปลาอาหารเพียงไม่กี่บาท ถึงราคานับแสน เช่น รถยนต์ เป็นต้น เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเครดิตเพื่อการอุปโภคนั้นมีแรงผลักดันอันก่อให้เกิดภาวะเงินเฟ้อได้ จึงมีการใช้นโยบายการเงินเพื่อควบคุมเครดิตของผู้บริโภค

อุปสงค์ของเครดิตใหม่คือ ความต้องการแห่งกระแสของเงินทุนตามปกติจะใช้จ่ายไปทันทีทันใดและทำให้ผู้ต้องการเครดิตมีหนี้สินผูกพันที่เกิดขึ้นใหม่ (The demand for a flow of funds, usually spent quickly and representing new liabilities for demanders) ส่วนความต้องการถือเงินหมายถึงความต้องการสินทรัพย์ประเภทที่ใช้จ่ายได้ ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกในการซื้อขายตลอดจนไม่มีกำหนดระยะเวลาในการถือ (The demand for a stock of spendable assets held to facilitate transaction and indefinite periods)

อุปสงค์ของเครดิตใหม่ของหน่วยเศรษฐกิจที่มีรายได้ในปัจจุบันน้อยกว่ารายจ่ายจึงจำเป็นต้องหาเงินทุนจากภายนอก (external financing) ซึ่งอาจจะเป็นครัวเรือน หรือธุรกิจ ตลอดจนรัฐบาล ตัวแปรทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ๆ ที่มีต่ออุปสงค์รวมของเครดิตนั้นได้แก่ ระดับราคาสินค้า รายได้ที่แท้จริง อัตราดอกเบี้ย ต้นทุนของการออกหุ้นทุน (the cost of equity finance) อัตราเงินเฟ้อที่คาดคะเนและนโยบายการคลัง

1. ระดับราคาสินค้า (The price level – P)

ระดับราคาของสินค้าและบริการมีผลกระทบต่ออุปสงค์ของเครดิต กล่าวคือถ้าระดับราคาสินค้าสูงขึ้นย่อมมีผลทำให้อุปสงค์ของเครดิตเพิ่มขึ้นด้วย ดังนั้น อุปสงค์ของเครดิตจึงมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับราคาสินค้าในกรณีตัวแปรอื่น ๆ คงที่ ความสัมพันธ์นี้จะมีลักษณะใกล้เคียงกับความเป็นสัดส่วนกัน กล่าวคือถ้าระดับราคาสินค้าและบริการเพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 10 จะทำให้อุปสงค์ของเครดิตใหม่เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 10 เช่นเดียวกัน

2. รายได้ที่แท้จริง (Real income – Y)

รายได้ที่แท้จริงมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ของเครดิตในลักษณะเชิงบวก กล่าวคือ ในกรณีที่ประชาชนมีรายได้ที่แท้จริงเพิ่มขึ้น ทำให้เขามั่นใจว่าความสามารถในการชำระหนี้ในอนาคตจะดีขึ้นด้วย ในกรณีของธุรกิจก็จะเป็นไปในทำนองเดียวกัน ในกรณีสินค้านำเข้าเพิ่มขึ้น หน่วยผลิตจะขยายการผลิตด้วยการขยายโรงงานอันมีผลทำให้มีความต้องการเครดิตใหม่เพิ่มขึ้น สำหรับภาครัฐบาล ปรากฏว่าในกรณีรายได้ที่แท้จริงของประชาชนเพิ่มขึ้น รายได้จากภาษีอากรของรัฐบาลจะเพิ่มขึ้นด้วย และรายจ่ายของรัฐบาลก็จะเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อแก้ปัญหาว่างงาน ดังนั้น การก่อหนี้ของรัฐบาลก็จะลดลง อย่างไรก็ตาม โดยส่วนรวมแล้วการที่รายได้ที่แท้จริงของประชาชนเพิ่มขึ้น จะมีผลทำให้อุปสงค์ของเครดิตเพิ่มขึ้นด้วย

3. อัตราดอกเบี้ย (The interest rate – i)

สำหรับอัตราดอกเบี้ยนั้นมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ของเครดิตในเชิงลบ กล่าวคือ ยิ่งอัตราดอกเบี้ยยิ่งสูงขึ้นเท่าใด อุปสงค์ของเครดิตยิ่งลดลงเท่านั้น

4. ต้นทุนแห่งการออกหุ้นทุน (The cost of equity finance – e)

ในกรณีที่หน่วยผลิตแสวงหาเงินทุนด้วยการออกหุ้นทุน ย่อมหมายถึงผู้ซื้อหุ้นทุนที่ออกใหม่นี้ย่อมมีสิทธิเรียกร้องต่อผลกำไรที่จะเกิดขึ้นในอนาคตของหน่วยผลิต (เป็นที่แน่นอนว่า เมื่อเงินลงทุนเพิ่มขึ้นจากการออกหุ้นทุนผลกำไรในอนาคตย่อมเพิ่มขึ้น) ดังนั้น อัตราผลกำไรที่คาดว่าจะได้รับต่อหุ้นหารด้วยราคาของหุ้นทุนในปัจจุบันต่อหุ้น (The expected future earnings per share of stock divided by the current price per share of stock) หรือที่เรียกกัน “the expected-earning/current price ratio” ซึ่งเป็นต้นทุนของการออกหุ้นทุน (the cost of equity finance) ดังนั้น ยิ่งต้นทุนของการออกหุ้นทุนยิ่งสูงขึ้นเพียงใด อุปสงค์ของเครดิตในลักษณะเงินขอกู้จากภายนอกแทนการออกหุ้นทุนยิ่งสูงขึ้น ทั้งนี้เพราะการแสวงหาเงินทุนทั้งสองกรณีมีลักษณะทดแทนกันได้ค่อนข้างสมบูรณ์ภายใต้ข้อสมมุติว่าสิ่งอื่น ๆ คงที่

5. ภาวะเงินเฟ้อที่คาดคะเนว่าจะเกิดขึ้น (Expected inflation – Z)

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์ของเครดิตอีกตัวหนึ่งได้แก่อัตราภาวะเงินเฟ้อที่คาดคะเนว่าจะเกิดขึ้น ในกรณีที่คาดว่าอัตราภาวะเงินเฟ้อจะสูงขึ้นในอนาคตย่อมหมายความว่าระดับราคาสินค้าและบริการโดยทั่วไปจะสูงขึ้น ภายใต้สภาวะเช่นนี้จะทำให้อุปสงค์ของเครดิตใหม่จะเพิ่มขึ้น เพราะภาวะเงินเฟ้อหมายถึงค่าของเงินจะลดลง ทำให้ลูกหนี้ได้เปรียบ

6. นโยบายการคลัง (Fiscal policy – D)

นโยบายการคลังของรัฐนั้นนับว่ามีผลกระทบต่ออุปสงค์ของเครดิตใหม่อยู่ไม่น้อย ดังเช่น ในกรณีที่รัฐบาลใช้นโยบายการคลังแบบขาดดุล (deficit finance) รัฐบาลย่อมจะต้องพึ่งพาเงินกู้จากแหล่งต่าง ๆ ย่อมมีผลทำให้อุปสงค์ของเครดิตเพิ่มขึ้น

จากปัจจัยต่าง ๆ ที่ได้อธิบายมาแล้วข้างต้นทำให้สรุปได้ว่า อุปสงค์ของเครดิต (L_d) ขึ้นอยู่กับตัวแปรที่สำคัญ ๆ ดังนี้

$$L_d = f(P, Y, i, e, Z, D, \dots)$$

แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของ ธ.ก.ส. และการพิจารณาให้สินเชื่อเพื่อการเกษตร

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หรือ ธ.ก.ส. เป็นสถาบันการเงินที่จัดตั้งขึ้น โดยรัฐบาลตามพระราชบัญญัติ แห่งการจัดตั้งธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. 2509 มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาภาคการเกษตรของประเทศ โดยการให้ความช่วยเหลือทางการเงินในการประกอบกิจกรรมการเกษตร ของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ตลอดจนส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องเนื่องในการเกษตร เพื่อเพิ่มรายได้แก่

ครัวเรือน นอกจากนี้ ธ.ก.ส. ได้สนับสนุนมาตรการต่าง ๆ ตามนโยบายรัฐบาล เพื่อช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรที่ได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติ หรือเมื่อมีราคาผลผลิตตกต่ำ ตลอดจนการแก้ไขปัญหาหนี้สินนอกระบบของเกษตรกร (วันรักษ์ มิ่งมณีนาคนิ และคณะ, 2536) ได้ทำการศึกษาเรื่อง บทบาทของ ธ.ก.ส. กับการดำเนินงานสินเชื่อเพื่อการเกษตร โดยกล่าวว่า พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ได้ให้อำนาจ ธ.ก.ส. ทำกิจกรรมที่ไม่แตกต่างจากธนาคารพาณิชย์ ซึ่งได้แก่การให้กู้ การรับฝากเงินและการจัดหาเงินทุน แต่ ธ.ก.ส. มีส่วนแตกต่างจากธนาคารพาณิชย์หลายประการ ที่สำคัญก็คือ ธ.ก.ส. ให้กู้เพื่อใช้เฉพาะในการเกษตร และอาชีพอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องเนื่องในการเกษตรและการให้กู้ยืมแก่ผู้ที่ไม่ใช่เกษตรกรนั้น จะกระทำได้อต่อเมื่อบุคคลนั้นมีบัญชีเงินฝากอยู่กับ ธ.ก.ส.

แต่เดิมมา คนส่วนใหญ่เข้าใจว่าปัญหาสินเชื่อเพื่อการเกษตรแก้ไขได้ง่าย โดยเพียงแค่เพิ่มปริมาณเงินทุนเพื่อจัดสรรเป็นสินเชื่อให้มากขึ้น แต่ผลที่ปรากฏออกมาหาเป็นเช่นนั้นไม่ ในอดีต รัฐบาลหลายยุคหลายสมัยได้จัดสรรสินเชื่อเพื่อการเกษตรจำนวนหนึ่งโดยผ่านหน่วยงานต่าง ๆ แต่แล้วงบประมาณเหล่านี้ก็สูญหายไปกลายเป็นการสงเคราะห์ให้เปล่า ทั้งนี้เพราะหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบโครงการช่วยเหลือเหล่านี้ ไม่มีระบบการจัดการสินเชื่อเพื่อการเกษตรโดยเฉพาะ เมื่อให้ความช่วยเหลือด้านสินเชื่อแก่เกษตรกรไปแล้วก็ไม่สามารถจะติดตามและเร่งรัดการชำระคืนแท้จริงแล้ว การจัดการเป็นเครื่องมือที่สำคัญ แม้ว่ารัฐบาลจะมีนโยบายสนับสนุนการจัดการเงินมากมายมหาศาล เพื่อปล่อยกู้เพียงใดก็ตาม เงินทุนที่ทุ่มไปนั้นก็สูญเปล่า ในการจัดตั้ง ธ.ก.ส. คณะผู้ออกแบบวางแผนคงได้มองเห็นจุดอ่อนของงานสินเชื่อการเกษตรของรัฐที่ผ่านมา ดังนั้นจึงกำหนดรูปแบบให้ ธ.ก.ส. มีระบบการจัดการเป็นหัวใจสำคัญ และได้มีการพัฒนาปรับปรุงระบบการจัดการ ให้มีประสิทธิภาพและทันสมัยอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

แนวคิดเกี่ยวกับการพิจารณาให้สินเชื่อเพื่อการเกษตร ได้กล่าวถึงหลักการให้อำนวยสินเชื่อเกษตรกรไว้ว่า การอำนวยสินเชื่อเพื่อการเกษตรแตกต่างจากการอำนวยสินเชื่อประเภทอื่น ๆ โดยมีหลักการ คือ

1. เสี่ยงน้อยที่สุด
2. ได้รับผลตอบแทนเต็มเม็ดเต็มหน่วย
3. ความอยู่รอดของกิจการ

การอำนวยสินเชื่อเกษตรกรประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินงานที่สำคัญ 4 ขั้นตอน

1. การสำรวจหาข้อมูลลูกค้า ประกอบด้วย ประวัติผู้ขอกู้ คำขอ การดำเนินงานในปัจจุบันที่ขอกู้ฐานะผู้ขอกู้

2. การวิเคราะห์พิจารณาลูกค้าสินเชื่อเกษตรกรจำแนกการพิจารณา 3 ลักษณะคือ ตัวลูกค้า ตัวโครงการ หรือกิจการ และหลักประกัน

3. การจัดทำรายงานเสนอผู้บริหารสินเชื่อ พร้อมข้อสรุปและข้อคิดเห็น ประกอบด้วยสาระสำคัญ ได้แก่ ให้กู้ได้หรือไม่ (เหตุผลประกอบ) ความเหมาะสมของวงเงินให้กู้ยืมความสามารถในการชำระหนี้คืน เงื่อนไขของการให้กู้ยืม

4. การติดตามผล เป็นการติดตามผลของการให้สินเชื่อ ว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่

ลักษณะพิเศษสินเชื่อเพื่อการเกษตรและการพิจารณาสินเชื่อเพื่อการเกษตรของประเทศไทย มีลักษณะพิเศษกว่าสินเชื่ออื่น ๆ โดยทั่วไป 2 ประการ คือ

1. เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายเล็กทำให้มีต้นทุนสูง

2. มีความเสี่ยงสูง เนื่องจากสาเหตุหลายประการ คือ

2.1 เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดความรู้ในวิชาการสมัยใหม่

2.2 เกษตรกรขาดเงินที่ต้องใช้ในการลงทุน

2.3 การผลิตอาศัยความชำนาญเฉพาะด้านของผู้ประกอบการเป็นหลัก

2.4 ราคาผลผลิตทางการเกษตรขึ้นลงเร็ว

2.5 การผลิตอาศัยธรรมชาติมาก

2.6 ส่วนมากเกษตรกรมักมีพื้นที่ประกอบการอยู่ห่างไกลจากชุมชน

ส่งผลถึงต้นทุนการขนส่ง และเสี่ยงต่อการเน่าเสียของผลผลิต

การวิเคราะห์สินเชื่อเพื่อการเกษตรควรใช้หลักผสมกันดังนี้

1. วิเคราะห์วัตถุประสงค์ (purpose)

2. วิเคราะห์คุณลักษณะของผู้กู้ (character)

3. ความสามารถ (capacity)

4. ทุน (capital)

5. สถานการณ์ของสินค้าเกษตร (conditions of business)

ผลงานวิจัยเกี่ยวข้อง

กองคลังข้อมูลและสนเทศสถิติ (2533: 2-3) ได้แบ่งประเภทของรายได้และค่าใช้จ่ายไว้ดังนี้

รายได้ ได้แก่ ค่าแรงและเงินเดือน กำไรสุทธิจากการทำธุรกิจส่วนตัวที่มีใช้การเกษตร รายได้จากทรัพย์สิน เงินได้รับเป็นการช่วยเหลือ รายได้ที่ไม่เป็นตัวเงิน รายรับที่เป็นตัวเงินอื่น ๆ และค่าประเมินค่าเช่าบ้านและเจ้าของอยู่เอง

ค่าใช้จ่าย แบ่งเป็น ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคและค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค ได้แก่ อาหารและเครื่องดื่ม เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ยาสูบ หมาก ขาน้ำดื่ม เครื่องนุ่งห่มและรองเท้า ที่อยู่อาศัย (รวมค่าประเมินค่าเช่าบ้านที่ครัวเรือนอยู่เอง) ค่าตรวจรักษาพยาบาลและค่ายา ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะและค่าบริการสื่อสาร การบันเทิงและการอ่าน การศึกษา เบ็ดเตล็ด ฯลฯ

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน และคณะ (2536: 18-87) ได้อธิบายคำศัพท์เศรษฐศาสตร์ไว้ดังนี้

ทรัพย์สิน (assets) หมายถึง สมบัติทุกชนิดที่หน่วยผลิตหรือองค์กรครอบครอง ทรัพย์สินที่จับต้องได้ (tangible assets) คือ มีรูปร่างทางกายที่แท้จริง ได้แก่ เงินสด ที่ดิน เครื่องจักร อุปกรณ์และตึกอาคาร ฯลฯ ส่วนทรัพย์สินที่จับต้องไม่ได้ (intangible assets) คือ สิทธิประโยชน์ซึ่งกฎหมายรองรับ และประโยชน์ซึ่งกฎหมายรองรับ และประโยชน์ทางด้านจิตใจ ได้แก่ สิทธิบัตร แฟรนไชส์ (franchise) ลิขสิทธิ์ ชื่อเสียงทางการค้า เครื่องหมายการค้าและทรัพยากรมนุษย์ ฯลฯ นอกจากนี้ยังแบ่งตามอายุการใช้งานเป็นทรัพย์สินหมุนเวียน (current assets) ซึ่งได้แก่ เงินสด และทรัพย์สินที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดภายใน 1 ปี และทรัพย์สินถาวร (fixed assets) ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่ไม่อาจเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ภายใน 1 ปี เช่น พันธบัตร เงินกู้ เป็นต้น หรือเป็นทรัพย์สินที่มีอายุใช้งานเกินกว่า 1 ปี เช่น ตึก อาคารและเครื่องจักรอุปกรณ์ เป็นต้น

หนี้สิน หมายถึง พันธะผูกพันที่ต้องชำระคืน อาจแบ่งเป็นหนี้สินระยะสั้นและระยะยาว หนี้สินหมุนเวียน (current liabilities) คือ หนี้ที่มีข้อผูกพันชำระคืนภายใน 1 ปี ส่วน

หนี้สินระยะยาว (long-term liabilities) คือ หนี้ที่มีอายุเกิน 1 ปี ทรัพย์สินและหนี้สินเป็นองค์ประกอบในบัญชีงบดุล

ปัญหาของการให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรและอาชีพอย่างอื่นนอกภาคการเกษตร

ปัญหาของการให้สินเชื่อเพื่อการเกษตร (ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร, แผนวิสาหกิจ, 2532)

การที่จะใช้สินเชื่อการเกษตรโดยลำพังอย่างเดียว เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศนั้น คงจะเป็นไปได้ยากมากหรืออาจจะไม่มีโอกาสสำเร็จผลได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้เลย ทั้งนี้เพราะมีปัจจัยหลายอย่างที่เป็นส่วนประกอบที่จำเป็นซึ่งต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการให้สินเชื่อการเกษตรด้วย ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคสมัยใหม่ ข่าวสาร และการตลาดที่ดี โครงสร้างปัจจัยพื้นฐานทางการเกษตร ตลอดจนทัศนคติของเกษตรกร สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้หากยังบกพร่องอยู่มาก หรือไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร ย่อมก่อให้เกิดปัญหาที่สำคัญของสินเชื่อการเกษตร

ปัญหาซึ่งเป็นข้อจำกัดที่สำคัญของสินเชื่อการเกษตรในการพัฒนาเศรษฐกิจ ได้แก่

1. เกษตรกรผู้ต้องการได้รับสินเชื่อเพื่อการเกษตร ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรระดับเล็ก มีฐานะยากจน ที่ดินทำกินมีน้อย ทำให้สถาบันการเงินผู้ให้กู้ไม่อาจขยายงานด้านนี้ได้เต็มที่และเพียงพอ เนื่องจากเกรงว่าต้องรับภาระความเสี่ยงจากหนี้สูญ และหนี้ค้างชำระ ในขณะที่เดียวกันก็ต้องรับภาระต้นทุนดำเนินงานสูง
2. เกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ และวิทยาการสมัยใหม่ที่เหมาะสมในการที่จะพัฒนาการเกษตรของตน ให้เพิ่มผลผลิตขึ้นกว่าเดิม และระบบงานส่งเสริมการเกษตรที่จะสามารถถ่ายทอดเทคโนโลยีดังกล่าวไปยังเกษตรกรยังไม่สมบูรณ์พอ
3. โครงการสินเชื่อการเกษตรที่จะมุ่งเน้นพัฒนาเกษตรกรระดับเล็ก ต้องลงทุนค่าใช้จ่ายสูง เพราะต้องมีบุคลากรที่จะออกปฏิบัติงานในท้องที่แบบกำกับ และแนะนำจำนวนมาก รวมทั้งค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นมากตามปริมาณการผลิตการเกษตรของผู้รับบริการ
4. นโยบายด้านอื่นของรัฐบาลที่มีส่วนช่วยในการส่งเสริมการผลิตของเกษตรกร ยังไม่เด่นชัด และเพียงพอที่จะสนับสนุนให้งานสินเชื่อการเกษตรดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. เกษตรกรยังขาดความมั่นใจใน เรื่องราคาผลผลิตว่าจะไม่น้อยกว่าต้นทุนในการผลิตและไม่ได้รับความคุ้มครองพอสมควร จากความเสียหายอันเกิดจากธรรมชาติ เป็นเหตุให้เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดความกระตือรือร้นในการรับเทคโนโลยีการผลิต ซึ่งมักจะต้องการเงินทุนเพิ่มขึ้นในการปรับปรุงประสิทธิภาพในการผลิต

ทองโรจน์ อ่อนจันทร์ (2526) ได้กล่าวถึงปัญหาเกี่ยวกับการให้สินเชื่อแก่เกษตรกรว่า มีปัญหาหลายประการด้านตัวเกษตรกรและสถาบันที่ให้สินเชื่อ ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้พอจะจำแนกออกเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับแหล่งสินเชื่อ แต่เดิมปัญหาเกี่ยวกับแหล่งสินเชื่อของเกษตรกรนับว่าเป็นปัญหาใหญ่มาก มีเกษตรกรเป็นจำนวนน้อยที่ได้รับสินเชื่อโดยผ่านกลุ่มสหกรณ์ที่เป็นแหล่งสินเชื่อในอัตราดอกเบี้ยถูก โดยมาแล้วเกษตรกรจะได้รับจากพวกพ่อค้าหรือเจ้าของที่ดินเป็นส่วนใหญ่ แต่ในปัจจุบันรัฐได้มองเห็นความสำคัญทางด้านนี้มาก โดยได้จัดตั้งธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรขึ้น และได้ขยายงานออกไปตามต่างจังหวัด เพื่ออำนวยความสะดวกในการให้สินเชื่อแก่เกษตรกรมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ธนาคารพาณิชย์ก็ได้ขยายงานด้านนี้อย่างมาก แต่ถึงอย่างไรก็ตามความต้องการของเกษตรกรก็ยังมีมากกว่าที่สถาบันต่าง ๆ ที่อำนวยให้อยู่ขณะนี้

2. จำนวนเงินที่เกษตรกรได้รับ ไม่เพียงพอกับการที่จะนำไปผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ การให้สินเชื่อของธนาคารหรือสถาบันสินเชื่อของรัฐบาลตามที่กล่าวมาแล้วว่าจำเป็นที่ต้องมีหลักทรัพย์มาค้ำประกัน ในการนี้จะมีการประเมินหลักทรัพย์และจะให้สินเชื่อไม่เต็มตามหลักทรัพย์ที่ประเมินไว้ เช่น สหกรณ์จะให้กู้ไม่เกินร้อยละ 60 ของหลักทรัพย์ และจะต้องไม่เกินวงเงินที่กำหนดไว้จำนวนหนึ่ง ปัญหานี้เองเป็นผลทำให้การให้สินเชื่อของเกษตรกรขาดประสิทธิภาพไปด้วย

3. วิธีการซับซ้อนและล่าช้า การขอกู้เงินจากสถาบันสินเชื่อไม่ว่าจะเป็นของรัฐบาลหรือของเอกชนก็ตาม มักจะมีวิธีการยุ่งยากซับซ้อน เช่น ต้องมีผู้ค้ำประกันเงินกู้ต้องมีหลักทรัพย์หรือต้องจัดตั้งเป็นกลุ่มแล้วกู้เพื่อเป็นการรับผิดชอบร่วมกัน เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้เมื่อเทียบกับการกู้ยืมจากพ่อค้าหรือนายทุนจากท้องถิ่นแล้ว พวกเหล่านี้จะให้ความสะดวกมากกว่า เพราะต้องการเมื่อใดมักจะได้รวดเร็วทันกับความต้องการ

4. เกษตรกรใช้เงินกู้ในทางที่ผิด ทำให้ไม่สามารถใช้เงินคืนตามกำหนดได้ การใช้เงินกู้ของเกษตรกรบางรายนำเอามาใช้ในทางที่ไม่เกิดผลประโยชน์นอกวง เช่น กู้มาใช้บริโภค นำมาใช้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา เป็นต้น ดังนั้น จึงเป็นภาระในการที่จะผ่อนชำระภายหลัง โดยที่จะต้องส่งทั้งต้นและดอกเบี้ย เมื่อเป็นเช่นนี้การให้สินเชื่อควรจะต้องมีการควบคุม เพื่อจะนำ

เอาไปใช้ให้เกิดผลประโยชน์นอกเลขอย่างจริงจัง นอกจากนี้เกษตรกรควรจะมีแผนการใช้และชำระเงินกู้อย่างแน่นอนเพื่อจะได้เป็นประโยชน์แก่ตัวเกษตรกรเองด้วย

5. ปัญหาเรื่องเกษตรกรขาดหลักประกัน ปัญหานี้เกิดขึ้นแก่เกษตรกรที่เป็นผู้เช่าและเกษตรกรที่มีที่ดิน ไม่มีโฉนดที่ดิน โดยมากมีใบหยิบย่ำหรือใบ น.ส. 3 ซึ่งใบสำคัญนี้บางครั้งก็ไม่สามารถนำเอามาเป็นใบค้ำประกันเงินกู้ได้ ซึ่งปัญหานี้จึงเป็นปัญหาใหญ่อย่างหนึ่งในการขอเงินกู้ของเกษตรกร ดังนั้นสถาบันสินเชื่อของรัฐควรจะต้องเปลี่ยนแปลงระเบียบของการกู้เงินบางประการเพื่อให้เหมาะสมต่อไป

พิชิต ธานี (2527) ได้สรุปปัญหาสินเชื่อการเกษตรและการแก้ไขปัญหาดังนี้
ปัญหาสินเชื่อมีอยู่ 4 ประการคือ

1. เมื่อสินเชื่อการเกษตรขยายตัวออกไปทำให้เกิดปัญหาการชำระคืนมากตามไปด้วย
2. ปัญหาต้นทุนการให้กู้ยืมด้านนี้สูง
3. ปัญหาการใช้เงินกู้อย่างไม่มีประสิทธิภาพ หรือนักหนึ่งเกษตรกรนำเอาเงินกู้ไปใช้จ่ายในทางที่มีได้เป็นการเพิ่มผลผลิตโดยตรง
4. ปัญหาการกระจายสินเชื่อซึ่งจะตกไปอยู่ในเกษตรกรที่มีฐานะดี

การแก้ไขปัญหา

1. การแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระให้ได้ผล ต้องเริ่มจากการค้นหาสาเหตุและดำเนินการแก้ไขเหตุและปัญหานั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาคงต้องไม่มุ่งมันแต่การแก้ไขเฉพาะหน้าโดยเน้นการติดตามหนี้ที่เกิดขึ้นเท่านั้น แต่ควรเน้นวัตถุประสงค์หลักที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ 3 ประการ ได้แก่

- 1.1 ให้มีหนี้ค้างชำระรายใหม่จำนวนน้อยที่สุด
- 1.2 ให้หนี้รายใหม่มีลักษณะที่ง่ายแก่การติดตามมากที่สุด
- 1.3 ให้หนี้รายใหม่มีความมั่นคงที่สุด (มีหลักประกันดี ผู้กู้ไม่มีเหตุผิดปกติ เช่น ตาย หรือย้ายถิ่นที่อยู่ เป็นต้น)

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ 3 ข้อดังกล่าว ต้องมีมาตรการต่าง ๆ เช่น ให้การศึกษาอบรมเกี่ยวกับสินเชื่อการเกษตร ให้เงินกู้เหมาะสมกับแผนการผลิตและความจำเป็นในครัวเรือน เพื่อป้องกันลูกค้ำมีหนี้สินหลายทาง ให้เงินกู้ทันกับความต้องการ จ่ายเงินกู้เป็นวัสดุอุปกรณ์ และการชำระคืนเงินกู้จะต้องบริการให้เกษตรกรถูกค้ำด้วยความรวดเร็ว เป็นต้น

2. การแก้ไขปัญหามีการดำเนินงานในแนวเดียวกันอย่างแพร่หลายก็คือ การให้กู้เป็นกลุ่ม แต่สถาบันการเงินในประเทศไทย โดยเฉพาะในธนาคารพาณิชย์ยังมีทัศนคติในวิธีการนี้ในทางตรงกันข้ามคือ กลับเห็นว่า ในทางปฏิบัติมีความยุ่งยากหลายประการ และนิยมให้เกษตรกรกู้เป็นรายบุคคลมากกว่า มีหลักประกันที่ไม่สับสน และรู้จักประวัติกันมาก่อน ดังนั้นสินเชื่อการเกษตรจึงไม่ถึงมือเกษตรกรรายเล็ก

3. ปัญหาการใช้เงินกู้ยืมอย่างไม่มีประสิทธิภาพ แก้ไขโดยการให้สินเชื่อที่มีการกำกับ (Supervised credit) ซึ่งจำเป็นต้องใช้พนักงานสินเชื่อการเกษตรในท้องถิ่นที่มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์เพียงพอ ซึ่งเป็นปัญหาเกี่ยวกับการให้สินเชื่ออย่างใกล้ชิด

4. ปัญหาการให้สินเชื่อของสถาบันการเงินมักตกอยู่ในมือของเกษตรกรที่มีฐานะดีนั้น เป็นปัญหาที่ค่อนข้างจะแตกต่างจากปัญหาข้ออื่น กล่าวคือ นอกจากปัญหาของขอบเขตของปัญหาจะกว้างขวางมากปัญหายังผูกพันทั้งกับวิธีปฏิบัติและนโยบายของสถาบันการเงินผู้ให้กู้ด้วย มีสถาบันการเงินเป็นจำนวนมากได้ใช้ความพยายามเข้าไปให้สินเชื่อแก่เกษตรกรรายเล็ก ๆ ที่ค่อนข้างยากจนด้วยการไม่เรียกหลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้โดยให้รวมกลุ่มค้ำประกัน แต่ในทางปฏิบัติก็ได้มีเกษตรกรบางกลุ่มทำลายความหวังดีเสียจนสถาบันการเงินหลายแห่งไม่กล้าที่จะให้สินเชื่อโดยวิธีดังกล่าวอีกต่อไป อันมีผลสะท้อนให้ตลาดการเงินในระบบขยายตัวออกไปในชนบทได้ภายในขอบเขตที่จำกัด

จินตนา ฉันทศรีธการ (2535) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์นิคมสันทราย จำกัด จังหวัดเชียงใหม่ ปีการผลิต 2533-2534 ผลการศึกษาปรากฏว่า สมาชิกมีความต้องการสินเชื่อการเกษตรระยะสั้นเฉลี่ยฟาร์มละ 24,010.17 บาท กู้จากสหกรณ์ได้เฉลี่ยฟาร์มละ 12,064.15 บาท และระยะปานกลางเฉลี่ยฟาร์มละ 140,072.57 บาท กู้จากสหกรณ์ได้เฉลี่ยฟาร์มละ 81,993.66 บาท ส่วนที่เหลือกู้จากแหล่งเงินทุนภายนอก

การศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์นั้น ได้ทำการศึกษาโดยแยกเป็น 3 สมการ คือ สมการความต้องการสินเชื่อการเกษตรทั้งหมด สมการความต้องการสินเชื่อการเกษตรระยะสั้นและสมการความต้องการสินเชื่อการเกษตรระยะปานกลาง ซึ่งผลการวิเคราะห์ได้ผลดังนี้

ผลการวิเคราะห์สมการความต้องการสินเชื่อการเกษตรทั้งหมด ปรากฏว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรทั้งหมดคือ การลงทุนในการเกษตร การลงทุนนอกการเกษตรและรายจ่ายในการเกษตร

ผลการวิเคราะห์สมการความต้องการสินเชื่อการเกษตรระยะสั้น ปรากฏว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรระยะสั้นคือ รายจ่ายในการเกษตร

ผลการวิเคราะห์สมการความต้องการสินเชื่อการเกษตรระยะปานกลาง ปรากฏว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรระยะปานกลางคือ การลงทุนในการเกษตรและการลงทุนนอกการเกษตร

ต่อศักดิ์ คำแสน (2539) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลในการใช้สินเชื่อแพคเกจเครดิตเพื่อการส่งออกของผู้ส่งออกในจังหวัดเชียงใหม่” จากการศึกษาลักษณะการใช้เงินทุนของผู้ส่งออกในการประกอบกิจการการส่งออก พบว่า ผู้ส่งออกส่วนใหญ่ใช้แหล่งเงินทุนจากธนาคารพาณิชย์ โดยจะเป็นการกู้ยืมแบบเบิกเกินบัญชี รองลงมาคือ เงินทุนส่วนตัว ส่วนปัจจัยที่มีผลมากในการใช้สินเชื่อระยะสั้นของผู้ส่งออก คือ อัตราดอกเบี้ย ระยะเวลาการให้กู้ยืมกฎระเบียบข้อบังคับของผู้ให้กู้ การกำหนดวงเงินให้กู้ยืม เงื่อนไขการชำระคืนและความน่าเชื่อถือของการให้กู้ ตามลำดับ

ปราณี เหล่าหะเกียรติ (2522) โดยวิเคราะห์การอ่านหนี้สินของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ขนาดฟาร์มมีอิทธิพลต่อการก่อหนี้ เพื่อนำไปใช้ในการผลิตของเกษตรกรที่กู้จากสถาบันมากที่สุด ปัจจัยที่มีอิทธิพลรองลงมาได้แก่สินทรัพย์ครัวเรือนฟาร์ม ประสิทธิภาพการผลิตและรายได้ฟาร์มตามลำดับ

ระดับอิทธิพลของปัจจัยที่มีต่อการก่อหนี้ของเกษตรกรที่กู้นอกสถาบัน มีความแตกต่างจากเกษตรกรที่กู้จากสถาบันอยู่บ้าง กล่าวคือ ประสิทธิภาพการผลิตมีอิทธิพลต่อการก่อหนี้ของเกษตรกรในระดับสูงส่วนอัตราดอกเบี้ยและรายได้ฟาร์มมีอิทธิพลรองลงมาตามลำดับและสินทรัพย์ของครัวเรือนฟาร์มมีอิทธิพลต่อการก่อหนี้เป็นอันดับสุดท้าย อนึ่ง เป็นที่น่าสังเกตว่าอัตราดอกเบี้ยมีอิทธิพลต่อการก่อหนี้เกษตรกรที่กู้นอกสถาบัน

ส่วนการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการก่อหนี้ เพื่อบริโภคของเกษตรกรทั้งสองประเภท พบว่าสินทรัพย์ของครัวเรือนฟาร์มมีอิทธิพลต่อการก่อหนี้สินของเกษตรกรที่กู้จากสถาบันมากที่สุด ส่วนรายได้ฟาร์มและสมาชิกฟาร์มมีอิทธิพลต่อการก่อหนี้รองลงมา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการก่อหนี้เพื่อการบริโภคของเกษตรกรที่กู้นอกสถาบัน มีลักษณะแตกต่างไปจากเกษตรกรที่กู้จากสถาบันบ้าง กล่าวคืออัตราดอกเบี้ยได้เข้ามามีอิทธิพลในการก่อหนี้เพื่อการบริโภคของเกษตรกรกลุ่มนี้ด้วย

การพิจารณาถึงความยืดหยุ่นของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีต่อการก่อหนี้เพื่อการผลิตเกษตรกรทั้งสองประเภทนั้น การเปลี่ยนแปลงขนาดฟาร์มมีผลต่อการก่อหนี้ของเกษตรกรที่กู้จากสถาบันมากที่สุด ในขณะที่การเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพการผลิตจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อการก่อหนี้มากที่สุดของเกษตรกรที่กู้นอกสถาบัน

วราพรณ ชัญวังโส (2533) ได้ศึกษาพฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ: วิเคราะห์รายสาขาการผลิต จากการศึกษาความต้องการสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ พบว่า ปัจจัยที่กำหนดความต้องการสินเชื่อคือระดับรายได้ ต้นทุน หรือค่าใช้จ่ายในการผลิตสินค้า อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ และระดับราคาสินค้าโดยแต่ละปัจจัยสามารถอธิบายสมการได้ด้วยระดับนัยสำคัญที่แตกต่างกัน

สุพัฒน์ อุษัยบุญลย์สวัสดิ์ (2529) ได้ศึกษาการจัดการธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรพรานกระต่าย จำกัด จังหวัดกำแพงเพชร พบว่ามีการวางแผนธุรกิจสินเชื่อโดยการกำหนดตัวเลขเป้าหมายด้านต่าง ๆ ไว้ตั้งแต่ปี 2526 และมีมาตรการตรวจสอบการใช้สินเชื่อและการติดตามชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกเป็นเครื่องมือในการควบคุมธุรกิจ ผลการดำเนินธุรกิจตั้งแต่ 2524-2529 พบว่าเงินทุนให้สมาชิกกู้มาจาก ธ.ก.ส. เป็นส่วนใหญ่และเป็นเงินฝากของสมาชิกรองลงมาทำให้สินเชื่อแก่สมาชิกเป็นระยะปานกลางมากกว่าระยะสั้น โดยมีสินเชื่อเฉลี่ยต่อสัญญาในปี 2528-2529 ประเภทระยะสั้นเท่ากับ 6,224 บาท ประเภทระยะปานกลางเท่ากับ 16,190 บาท การชำระหนี้เงินต้นของสมาชิกในปี 2524-2525 คิดเป็นร้อยละ 52.34 โดยมีแนวโน้มลดต่ำลงตลอดโดยเฉพาะในปี 2528-2529 ชำระหนี้เงินต้นได้เพียงร้อยละ 20.57 และการชำระหนี้ดอกเบี้ยก็มีแนวโน้มลดต่ำลงเช่นเดียวกัน

ตัวแปรที่สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงอุปสงค์สินเชื่อการเกษตรได้ดีคือ ขนาดฟาร์ม อัตราส่วนหนี้สินต่อทรัพย์สินและระดับการศึกษาของสมาชิก นอกจากนั้นยังพบว่า ขนาดฟาร์มเป็นตัวแปรที่สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงอุปสงค์สินเชื่อการเกษตรได้ดีที่สุดโดยมีความยืดหยุ่น 0.6126 และการพยากรณ์อุปสงค์สินเชื่อการเกษตรของสมาชิกในปี 2529 ได้เท่ากับ 12,786 บาท ตามลำดับ

อรรณพ รุ่งโรจน์รักษ์ (2522) ได้วิเคราะห์ปัญหาสินเชื่อเพื่อการเกษตรทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ปรากฏว่าสินเชื่อทางการเกษตรเป็นปัจจัยที่จำเป็นมาก เนื่องจากการลงทุนเพื่อการผลิตของเกษตรกรในภาคนี้อาศัยเงินทุนจากการกู้เงินถึงร้อยละ 41.00 ของการลงทุนทั้งหมด

จากการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการสินเชื่อทางการเกษตรนั้นได้ทำการศึกษาโดยแยกเป็น 3 ฟังก์ชัน คือ ฟังก์ชันความต้องการสินเชื่อเพื่อการบริโภค ซึ่งผลการวิเคราะห์ให้ผลที่น่าพอใจ โดยค่า R^2 และ t-ratio มีนัยสำคัญทางสถิติในระดับสูงทั้ง 3 ฟังก์ชันและสอดคล้องกับข้อสมมติฐานทุกประการ

สำหรับผลการวิเคราะห์ฟังก์ชันความต้องการสินเชื่อทั้งหมด ปรากฏว่าระดับอายุของหัวหน้าครอบครัว เป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงความต้องการสินเชื่อได้ดีที่สุดโดยมีค่าความยืดหยุ่น 0.7933 ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ที่มีความสำคัญรองลงมาก็คืออัตราส่วนระหว่างปริมาณสินเชื่อต่อทรัพย์สินที่ใช้ในครัวเรือนฟาร์ม ค่าใช้จ่ายประเภททุนระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน การออมและขนาดของฟาร์ม

สำหรับผลการวิเคราะห์ฟังก์ชันความต้องการสินเชื่อเพื่อการผลิต ปรากฏว่าการบริโภคทุนเป็นปัจจัยที่สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของปริมาณสินเชื่อเพื่อการผลิตได้ดีที่สุดโดยมีค่าความยืดหยุ่น 0.7681 ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ที่มีความสำคัญรองลงมา คือระดับอายุของหัวหน้าครัวเรือน อัตราส่วนระหว่างปริมาณสินเชื่อเพื่อการผลิตต่อทรัพย์สินที่ใช้ในครัวเรือนฟาร์มระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน ประสิทธิภาพของหัวหน้าครัวเรือนและกำไรสุทธิ ส่วนผลการวิเคราะห์ฟังก์ชันความต้องการเงินกู้เพื่อการบริโภค ปรากฏว่าอัตราส่วนระหว่างปริมาณสินเชื่อเพื่อการบริโภคต่อทรัพย์สินที่ใช้ในครัวเรือนฟาร์มเป็นปัจจัยที่สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของ

ปริมาณสินเชื่อเพื่อการบริโภคได้ดีที่สุด โดยมีค่าความยืดหยุ่น 0.8608 ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ที่มีความสำคัญรองลงมาคือ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ค่าใช้จ่ายในการบริโภคและกำไรสุทธิ

ในส่วนสุดท้ายเป็นการพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อของเกษตรกร ปรากฏว่าความต้องการสินเชื่อจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 8 ต่อปี ความต้องการสินเชื่อเพื่อการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 7 ต่อปี และความต้องการสินเชื่อเพื่อการบริโภคเพิ่มขึ้นร้อยละ 4 ต่อปี

บุษยารัตน์ คล้ายมณี (2542) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อสหกรณ์เครดิตยูเนียนคุรุสภาอำเภอเมืองเชียงใหม่ จำกัด พบว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือน รายได้ของสมาชิก ค่าใช้จ่ายของสมาชิก หนี้สินอื่นของสมาชิก ทรัพย์สินของสมาชิก เงินเดือนคงเหลือสุทธิของสมาชิก มีความสัมพันธ์กับความต้องการสินเชื่อของสมาชิกในระดับสูง และมูลค่าหุ้นของสมาชิกที่มีอยู่ในสหกรณ์ มีความสัมพันธ์กับความต้องการสินเชื่อของสมาชิกในระดับ ปานกลาง

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนมีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อของสมาชิกจากการศึกษาพบว่าช่วงอายุของสมาชิกส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 41-50 ปี ซึ่งสมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่จะอยู่ในวัยทำงานช่วยเหลือตัวเองและครอบครัวได้แล้ว ความต้องการเงินกู้จึงมีไม่สูงหรืออาจเป็นเพราะสมาชิกสามารถเลือกแหล่งเงินกู้ได้จำนวนมาก

รายได้ของสมาชิกมีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อของสมาชิก เมื่อสมาชิกมีรายได้เพิ่มสูงขึ้น จึงเพียงพอต่อการใช้จ่ายจึงมีความจำเป็นต้องใช้เงินกู้ลดลง

เมื่อพิจารณาจากข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของสมาชิกจะเห็นว่าค่าใช้จ่ายอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ดังนั้นสมาชิกมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายสูงย่อมมีความต้องการวงเงินกู้ที่สูงขึ้นตามความจำเป็นเช่นกัน

หนี้สินอื่นของสมาชิกมีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อของสมาชิก เพราะสมาชิกที่มีหนี้สินอื่นนอกเหนือจากที่มีหนี้สินในสหกรณ์สูง จึงต้องการวงเงินกู้จากสหกรณ์ที่สูงด้วยเพื่อนำไปชำระหนี้สินจากแหล่งอื่นที่มีค่าใช้จ่ายคือดอกเบี้ยที่สูงกว่าสหกรณ์

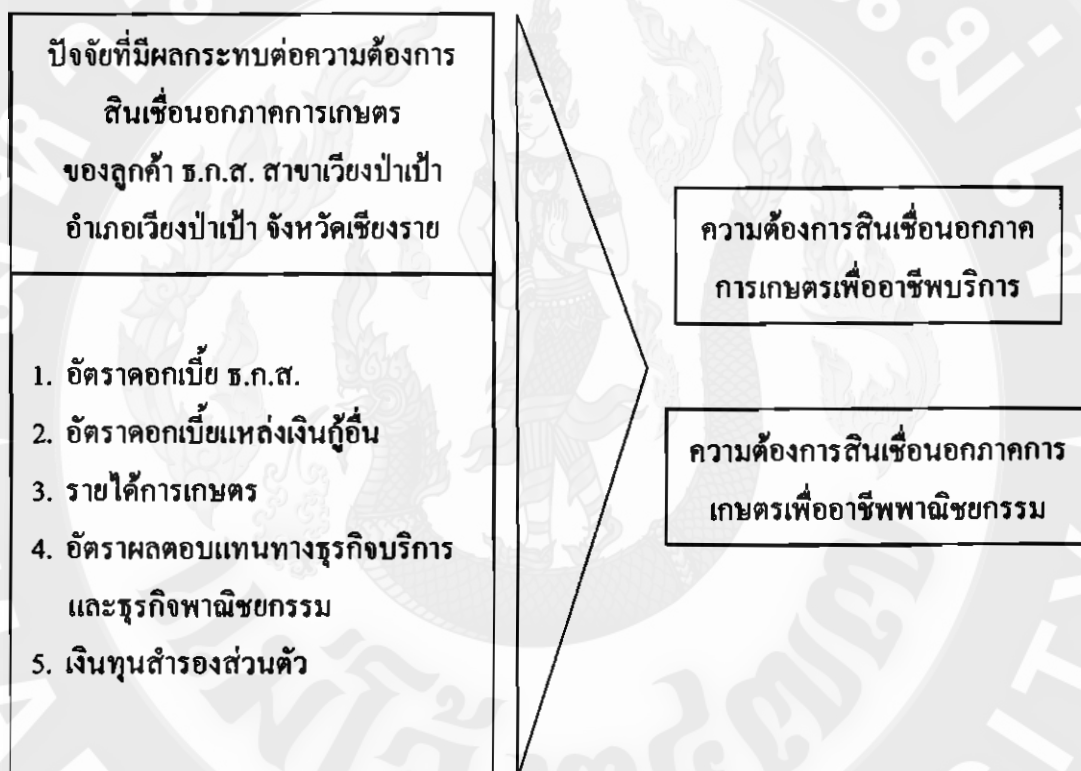
ทรัพย์สินของสมาชิกมีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อของสมาชิกเมื่อพิจารณาจากทรัพย์สินของสมาชิกที่ยังไม่เป็นกรรมสิทธิ์โดยสมบูรณ์แล้ว จะเห็นว่าสมาชิกมีความต้องการเงินกู้ไปชำระทรัพย์สินที่ยังไม่เป็นกรรมสิทธิ์โดยสมบูรณ์ สำหรับทรัพย์สินที่เป็นกรรมสิทธิ์โดยสมบูรณ์เมื่อพิจารณาจากวัตถุประสงค์ในการขอกู้เงินจากสหกรณ์แล้ว ส่วนใหญ่จะขอกู้ไปเพื่อปลูกสร้างหรือซ่อมแซมทรัพย์สิน จึงทำให้สมาชิกมีความต้องการเงินกู้ในวงเงินที่สูงขึ้นตามมูลค่าทรัพย์สิน

เงินเดือนคงเหลือสุทธิของสมาชิกมีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อของสมาชิกจากการศึกษาพบว่าเงินเดือนคงเหลือสุทธิของสมาชิกมีจำนวนต่ำ เป็นเพราะสมาชิกมีค่าใช้จ่ายที่สูง ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการชำระหนี้สิน ดังนั้นสมาชิกจึงต้องการเงินกู้ในจำนวนเงินที่สูงเพื่อนำไปชำระหนี้สินหรือบรรเทาความเดือนร้อนด้านค่าใช้จ่ายประจำเดือน

ส่วนมูลค่าหุ้นของสมาชิกยังเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อของสมาชิก โดยพิจารณาจากมูลค่าหุ้นที่สมาชิกมีอยู่ในสหกรณ์ไม่เกิน 30,000 บาท เมื่อสมาชิกมีหุ้นอยู่ในสหกรณ์สูงก็ย่อมต้องการวงเงินกู้สูงตามมูลค่าหุ้นเช่นกัน คือเมื่อสมาชิกลงทุนโดยการถือหุ้นสูงย่อมต้องการได้รับประโยชน์จากการลงทุนนั้นสูงเช่นกัน

อย่างไรก็ตามแม้จะมีผู้จัดทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวข้างต้นมาแล้วแต่สำหรับในเรื่องเกี่ยวกับความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตรนั้น ยังไม่พบว่ามีผู้ใดทำการศึกษาเปรียบเทียบเอาไว้ ดังนั้นจึงทำให้สนใจที่จะทำการศึกษาโดยกำหนดตัวแปรต่าง ๆ ในการศึกษาครั้งนี้ไว้ดังนี้

กรอบแนวความคิดรวบยอด
(CONCEPTUAL FRAMEWORK)

ภาพ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรของลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า สามารถเขียนสมการของความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตร ได้ดังนี้

$$y_1 = f(x_1, x_2, x_3, x_4, x_5)$$

$$y_2 = f(x_1, x_2, x_3, x_4, x_5)$$

กำหนดให้ y_1 = ความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรเพื่ออาชีพบริการหนึ่งหน่วยเวลา
 y_2 = ความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรเพื่ออาชีพพาณิชย์กรรมหนึ่งหน่วยเวลา
 x_1 = อัตราดอกเบี้ย ร.ก.ส. มีหน่วยเป็นร้อยละต่อปี
 x_2 = อัตราผลตอบแทนแหล่งเงินกู้อื่น มีหน่วยเป็นร้อยละต่อปี
 x_3 = รายได้ของเกษตรกร มีหน่วยเป็นบาท
 x_4 = อัตราผลตอบแทนจากรัฐกิจบริการและธุรกิจพาณิชย์กรรม มีหน่วยเป็นร้อยละ
 x_5 = เงินทุนสำรองส่วนตัว มีหน่วยเป็นบาท

สมมติฐานในการวิจัย

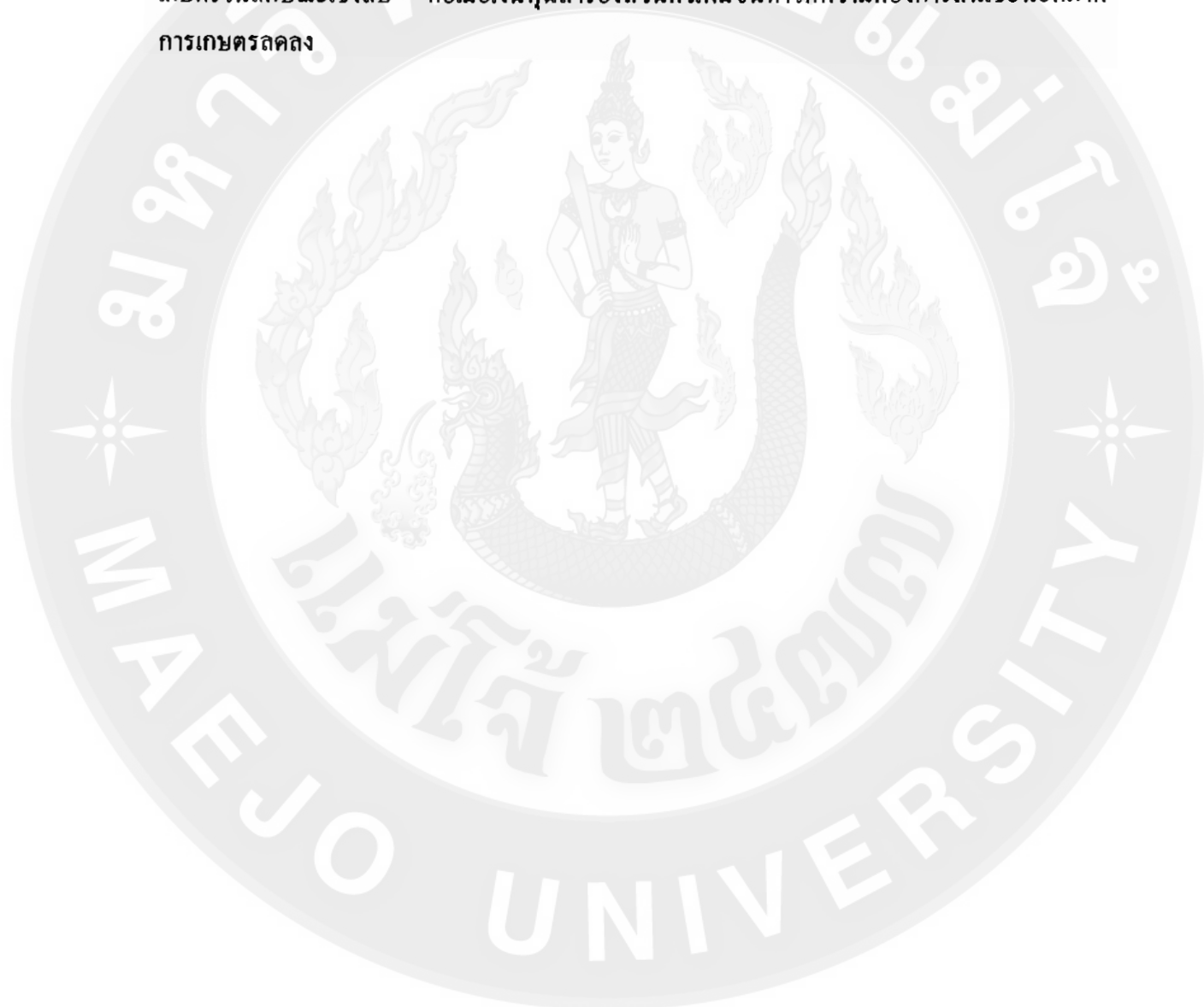
(Hypotheses)

ความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรเพื่ออาชีพบริการและอาชีพพาณิชย์กรรมของลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า สามารถอธิบายได้โดยตัวแปรต่าง ๆ เหล่านี้ คือ

1. อัตราดอกเบี้ย ร.ก.ส. มีความสัมพันธ์กับความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรในลักษณะเชิงลบ คือเมื่ออัตราดอกเบี้ย ร.ก.ส. เพิ่มขึ้นทำให้ความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรลดลง
2. อัตราดอกเบี้ยแหล่งเงินกู้อื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรในลักษณะเชิงบวก คือเมื่ออัตราดอกเบี้ยแหล่งเงินกู้อื่นเพิ่มขึ้น ทำให้ความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรจาก ร.ก.ส. เพิ่มขึ้น
3. รายได้เกษตรกร มีความสัมพันธ์กับความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรในลักษณะเชิงลบคือเมื่อรายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้นทำให้ความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรลดลง

4. อัตราผลตอบแทนจากธุรกิจบริการและธุรกิจพาณิชย์กรรม มีความสัมพันธ์กับความต้องการสินเชื่ออกภาคการเกษตรในลักษณะเชิงบวกคือเมื่ออัตราผลตอบแทนทางธุรกิจเพิ่มขึ้นทำให้ความต้องการสินเชื่ออกภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น

5. เงินทุนสำรองส่วนตัว มีความสัมพันธ์กับความต้องการสินเชื่ออกภาคการเกษตรในลักษณะเชิงลบ คือเมื่อเงินทุนสำรองส่วนตัวเพิ่มขึ้นทำให้ความต้องการสินเชื่ออกภาคการเกษตรลดลง

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

(RESEARCH METHODOLOGY)

สถานที่ทำการวิจัย

(Locale of the Study)

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาในเขตพื้นที่ ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของอำเภอเวียงป่าเป้า มีดังนี้

1. ลักษณะที่ตั้งและอาณาเขต

เวียงป่าเป้า เป็นอำเภอทางใต้สุดของจังหวัดเชียงรายมีพื้นที่ 1,217 ตารางกิโลเมตร หรือ 760,625 ไร่ อยู่ห่างจากจังหวัดเชียงราย 91 กิโลเมตร มีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่ออำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

ทิศใต้ ติดต่ออำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ทิศตะวันออก ติดต่ออำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

ทิศตะวันตก ติดต่ออำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

2. ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าและภูเขาล้อมรอบ บ้านเรือนส่วนใหญ่ตั้งเป็นกลุ่มทอดยาว สองข้างทางสายเชียงใหม่ – เชียงราย และกระจายกระจายตามแหล่งน้ำสำคัญ 5 สาย คือ แม่น้ำลาว แม่น้ำแม่ปูน แม่น้ำแม่จางข้าว แม่น้ำแม่หางและแม่น้ำแม่เจดีย์

3. ลักษณะภูมิอากาศ

ฤดูหนาวอากาศหนาวจัดมีหมอกปกคลุมมาก ฤดูร้อนไม่ร้อนจัด อุณหภูมิเฉลี่ย 25 – 30 องศาเซลเซียส อากาศดีตลอดปี ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 920 มิลลิเมตรต่อปี

4. เขตการปกครองและการบริหาร

แบ่งการปกครองเป็น 7 ตำบล 74 หมู่บ้าน 2 สุขาภิบาล คือ สุขาภิบาลแม่ชะจาน มี 4 หมู่บ้าน สุขาภิบาลเวียงป่าเป้า มี 4 หมู่บ้าน แต่ละตำบลแบ่งได้ ดังนี้

4.1 ตำบลสันสลี มี 9 หมู่บ้าน

4.2 ตำบลเวียง มี 11 หมู่บ้าน

4.3 ตำบลบ้านโป่ง มี 6 หมู่บ้าน

4.4 ตำบลป่าจ้าว มี 12 หมู่บ้าน

4.5 ตำบลเวียงกาหลง มี 14 หมู่บ้าน

4.6 ตำบลแม่เจดีย์ มี 11 หมู่บ้าน

4.7 ตำบลแม่เจดีย์ใหม่ มี 11 หมู่บ้าน

5. ประชากรและการประกอบอาชีพ

ในปี พ.ศ. 2538 มีประชากรรวม 71,260 คน เป็นชาย 36,198 คน หญิง 35,062 คน จำนวนบ้าน 14,931 หลังคาเรือน 15,062 ครอบครัวย มีชาวเขา 4 เผ่าคือ มูเซอ กะเหรี่ยง ลีซอ และม้ง มีจำนวนรวม 7,846 คน ประชากรส่วนใหญ่ประมาณ 90% ประกอบอาชีพการเกษตร ส่วนในเขตสุขาภิบาลส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพค้าขาย รับจ้าง ทำนา ทำไร่ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญได้แก่ ข้าว ข้าวโพด ฝ้ายและพืชสวน เช่น ลิ้นจี่ ลำไย

ประชากรและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

(The Population and Sampling Methodology)

กลุ่มประชากร ลูกค้าที่ใช้ในการวิเคราะห์ความต้องการสินค้านอกภาคการเกษตร คือ ลูกค้าของ ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า ที่ภูเงิน ทั้งหมดจำนวน 4,795 ราย แต่เพื่อความสะดวกในการเก็บข้อมูล และกระจายให้ครอบคลุมทั้ง 7 ตำบลของอำเภอเวียงป่าเป้าจึงต้องทำการสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่าง

(Sampling Procedure)

เนื่องจากมีประชากรที่มีขนาดใหญ่และอาณาเขตกว้างขวาง ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถรวบรวมข้อมูลได้ทั้งหมด จึงใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย จากประชากรทั้งหมด 4,795 ราย ซึ่งอยู่ในท้องที่ทั้งหมด 7 ตำบล โดยใช้สูตร Yamane (1973: 1088) ซึ่งกำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้เท่ากับ ร้อยละ 5 หรือ 0.05 ตามสูตรดังนี้

$$n = N/(1+Ne^2)$$

โดยที่ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่จะสุ่มจากประชากรทั้งหมด

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้น

แทนค่า

$$n = 4,795 / (1 + 4,795 (0.05)^2)$$

$$= 369 \text{ ราย}$$

แต่เพื่อป้องกันการผิดพลาดของข้อมูลซึ่งอาจจะนำมาใช้ไม่ได้ จึงเพิ่มกลุ่มตัวอย่างอีก ร้อยละ 8 ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเท่ากับ 400 ราย

จากนั้นทำการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของลูกค้าแต่ละตำบลที่มี โดยใช้สูตรพัฒนาโดย Nagtalon (นำชัย, 2531 อ้างถึง Nagtalon, J. A., 1983) ซึ่งมีสูตร ดังนี้

$$n_i = nN_i/(N)$$

โดยที่ n_i = จำนวนตัวอย่างที่จะสุ่มจากกลุ่มตัวอย่าง

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

N_i = จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่ม

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของลูกค้าที่เป็นลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า

ตำบล	จำนวนประชากร	จำนวนตัวอย่าง
สันสลี	456	38
เวียง	776	65
บ้านโป่ง	483	40
ป่าจี้	1,012	85
เวียงกาหลง	824	69
แม่เจดีย์	581	48
แม่เจดีย์ใหม่	663	55
รวม	4,795	400

การสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากร ทำการสุ่มจับฉลากตามลำดับหมายเลขที่กำหนดไว้ให้จนได้ครบตามจำนวนลงในตำบลทั้ง 7 ตำบล โดยถ้าการสุ่มจากตัวอย่างพบตัวอย่างที่ไม่ต้องการกู้เงินนอกภาคการเกษตรก็จะทำการสุ่มจับใหม่จนครบตามจำนวน ซึ่งจะได้กลุ่มตัวอย่างที่ครอบคลุมทุกหมู่บ้านที่มีลูกค้า ธ.ก.ส. อาศัยอยู่

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

(Research Instrument)

ในการวิจัยครั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล จะใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นแล้วสัมภาษณ์ตามแบบสอบถาม ซึ่งมีทั้งคำถามที่เป็นแบบปลายเปิด (Open ended question) และคำถามปลายปิด (Close ended question) ซึ่งแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม ของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขา เวียงป่าเป้า เช่น เพศ ระดับการศึกษา การประกอบอาชีพ เนื้อที่ทำการเกษตร รายได้จากการเกษตร รายจ่ายนอกการเกษตร เป็นต้น

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการการกู้เงิน วัตถุประสงค์การกู้เงิน การใช้เงินกู้ การส่งชำระหนี้คืนของลูกค้าที่กู้เงินนอกภาคการเกษตร

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการกู้เงินนอกภาคการเกษตร

การทดสอบแบบสอบถาม

(Questionnaire Pretest)

เนื่องจากต้องการข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แล้วบันทึกในแบบสอบถาม ดังนั้นแบบสอบถามจึงต้องมีความสมบูรณ์ สามารถนำข้อมูลมาใช้ในการวิจัยได้ครบถ้วนที่ต้องการ ผู้วิจัยจึงสร้างแบบสอบถามแล้วนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ และช่วยแนะนำแก้ไข จากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปทดสอบเพื่อหาข้อบกพร่องจะได้แก้ไขได้ทันเวลาก่อนที่ลงมือเก็บข้อมูลจริง โดยทดสอบกลุ่มลูกค้าที่ไม่ใช่กลุ่มที่ทำการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 10 ราย แยกเป็นลูกค้าที่กู้เงินนอกภาคการเกษตรแล้ว 5 ราย และลูกค้าที่ยังไม่ได้กู้เงินนอกภาคการเกษตร 5 ราย

วิธีการรวบรวมข้อมูล (Data Collection Precedure)

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ รวบรวมจากแหล่งที่มา 2 แห่งคือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า ตามแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมา ให้ครอบคลุมเนื้อหาครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด
2. ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมจาก ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า เอกสารตำรา และงานวิจัยที่ผู้อื่นได้ศึกษามาแล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูล (Data analysis)

เมื่อรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์แล้ว ก็นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical package for the social sciences: SPSS/PC⁺) โดยการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา วิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจ และสังคมของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า ตลอดจนปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ของการกู้เงินนอกภาคการเกษตร โดยใช้การนำเสนอในรูปค่าเฉลี่ย ร้อยละ ตาราง และอธิบาย
2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ตัวแปร โดยใช้ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (coefficient of correlation) การวิเคราะห์การถดถอยเชิงซ้อนเส้นตรง (Multiple Linear Regression) และนำเสนอในรูปของการพรรณนา

บทที่ 4

ผลการศึกษาวิจัยและวิจารณ์

(RESEARCH RESULTS AND DISCUSSION)

ในบทนี้จะเป็นการกล่าวถึงสภาพทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับสมาชิกลูกค้า ธ.ก.ส. สาขา
เวียงป่าเป้า และผลที่ได้จากการวิเคราะห์ผลการปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อ
ภาคการเกษตรของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า

สภาพทั่วไปเกี่ยวกับลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า

ลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้าที่ทำการศึกษาวิจัย จำนวน 400 คน กระจายอยู่ตาม
กลุ่มต่าง ๆ ครอบคลุมทั้ง 7 ตำบล ได้แก่ ตำบลสันสลี ตำบลเวียง ตำบลบ้านโป่ง ตำบลป่าจั่ว ตำบล
เวียงกาหลง ตำบลแม่เจดีย์ และตำบลแม่เจดีย์ใหม่

อายุของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า

ตาราง 3 จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามอายุและเพศ

อายุ (ปี)	เพศ (คน)		รวม	ร้อยละ
	ชาย	หญิง		
ต่ำกว่า 31	3	2	5	1.3
31 – 40	51	38	89	22.2
41 – 50	106	95	201	50.3
51 – 60	48	42	90	22.5
มากกว่า 60	10	5	15	3.7
รวม	218	182	400	100.00
ร้อยละ	54.5	45.5		

หมายเหตุ: อายุสูงสุดเท่ากับ 72 ปี อายุต่ำสุดเท่ากับ 25 ปี และอายุเฉลี่ยเท่ากับ 48 ปี

จำนวนลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า เพื่อจำแนกตามอายุและเพศ พบว่า มีลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า เพศชายมากกว่า เพศหญิง คือ เพศชาย 218 ราย คิดเป็นร้อยละ 54.5 เพศหญิง 182 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.5 ซึ่งมีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี ร้อยละ 50.3 และอายุระหว่าง 20 – 30 ปี ร้อยละ 1.3 อายุเฉลี่ย ของลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า ประมาณ 48 ปี เนื่องจากหัวหน้าครอบครัวส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย และมีความคล่องตัว ในการเข้าเป็นลูกค้า ร.ก.ส. สำหรับลูกค้า ร.ก.ส. อายุ ระหว่าง 41 – 50 ปี เป็นช่วงวัยที่กำลังสร้างฐานะ และมีบุตรหลานหรือสมาชิกในครัวเรือน ที่มีช่องทางในการทำกิจการนอกภาคการเกษตร และมีความต้องการความช่วยเหลือในเรื่องสินเชื่อนอกภาคการเกษตร จึงทำให้ลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้าในวัยนี้มีจำนวนมากกว่าวัยอื่น ๆ (ตาราง 3)

ระดับการศึกษาของลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า

ตาราง 4 จำนวนลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	336	84.0
มัธยมต้น	30	7.5
มัธยมปลาย	16	4.0
ประกาศนียบัตร/อนุปริญญา	3	0.8
ปริญญาตรี	2	0.5
อื่น ๆ ระบุ (ไม่ได้รับการศึกษา)	13	3.3
รวม	400	100.0

ระดับการศึกษาของลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า พบว่าลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า ส่วนใหญ่จะมีระดับการศึกษา ระดับประถมศึกษามากที่สุดจำนวน 336 คนคิดเป็นร้อยละ 84.0 รองลงมามีระดับการศึกษามัธยมต้นจำนวน 30 คนคิดเป็นร้อยละ 7.5 ระดับการศึกษามัธยมปลายจำนวน 16 คนคิดเป็นร้อยละ 4 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าลูกค้า ร.ก.ส. ส่วนใหญ่จะมีอายุสูงจะได้รับการศึกษาน้อย เนื่องจากบริเวณพื้นที่ของอำเภอเวียงป่าเป้า แต่ก่อนนี้เป็นถิ่นห่างไกล

ความเจริญ การคมนาคมไม่สะดวก ในพื้นที่มีแต่ โรงเรียนระดับประถม ถ้าจะให้เรียนสูงกว่าระดับประถม ก็ต้องเดินทางเข้ามาเรียนยังจังหวัดเชียงรายหรือเชียงใหม่ แต่ในอนาคต ลูกค้า ธ.ก.ส. ที่สมัครเข้าเป็นลูกค้าใหม่ จะมีการศึกษาที่สูงขึ้น เนื่องจากความเจริญที่เข้ามาสู่อำเภอเวียงป่าเป้า มีโรงเรียนมัธยมเกิดขึ้นทุกตำบล และการคมนาคมที่จะไปศึกษาต่อระดับที่สูงขึ้น ในระดับอุดมศึกษา สะดวกสบายขึ้น จึงมีความเป็นไปได้สูงที่ลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จะมีระดับความรู้ที่สูงขึ้น

การประกอบอาชีพของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า

ตาราง 5 จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามการประกอบอาชีพ

การประกอบอาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เกษตรกรรวม	206	51.5
รับราชการ	3	0.8
ค้าขาย	70	17.5
บริการ	118	29.5
อุตสาหกรรม	1	0.3
อื่น ๆ ระบุ (พนักงานธนาคารพาณิชย์)	2	0.5
รวม	400	100.00

การประกอบอาชีพของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า พบว่าส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรมากที่สุดจำนวน 206 คนคิดเป็นร้อยละ 51.5 รองลงมาเป็นอาชีพบริการจำนวน 118 คนคิดเป็นร้อยละ 29.5 อาชีพค้าขายหรือพาณิชยกรรมจำนวน 70 คนคิดเป็นร้อยละ 17.5 ตามลำดับ เนื่องจากเดิม ธ.ก.ส. เป็นธนาคารที่ให้บริการสินเชื่อด้านการเกษตรเท่านั้น ลูกค้าที่มาใช้บริการต้องเป็นเกษตรกร แต่ปัจจุบัน ธ.ก.ส. ได้ ขยายการให้บริการไปยังอาชีพต่าง ๆ ทำให้มีลูกค้าซึ่งประกอบอาชีพต่าง ๆ ซึ่งไม่ใช่การเกษตรมากขึ้น แต่ยังคงมีอาชีพหลักด้านการเกษตรอยู่

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

ตาราง 6 จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน

จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวน (ครอบครัว)	ร้อยละ
2	25	6.3
3	71	17.8
4	166	41.5
5	74	18.5
6	40	10.0
7	13	3.3
8	5	1.3
9	3	0.8
10	3	0.8
รวม	400	100.00

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน พบว่า ลูกค้าส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4 คน จำนวน 166 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 41.5 รองลงมาคือ มีจำนวน สมาชิกในครัวเรือน 5 คน จำนวน 74 ครอบครัว ส่วนน้อยมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 9 – 10 คน จำนวน 6 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.8 เป็นที่น่าสังเกตว่า ปัจจุบันจำนวนสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกรจะลดขนาดลง จากเดิมครัวเรือนเกษตรกรจะเป็นครอบครัวใหญ่มีสมาชิกในครัวเรือนจำนวนมากอาศัยอยู่ร่วมกัน ช่วยกันทำมาหากิน แต่ปัจจุบันแต่ละคนจะแยกครอบครัวออกมาเพื่อทำมาหากินเลี้ยงดูครอบครัวของตนเอง

ความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า

ตาราง 7 จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตร

การประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ขายอาหาร	56	14.0
ขายของชำ	28	7.0
ร้านเสริมสวย	10	2.5
ขายอุปกรณ์ก่อสร้าง	12	3.0
ร้านเสื้อผ้า	4	1.0
รับจ้างก่อสร้าง	112	28.0
บริการรถรับจ้าง	26	6.5
แปรรูปผลผลิตการเกษตร	150	37.5
อาชีพอื่น ๆ ระบุ (รับซื้อของเก่า 1 ราย ทนายความ 1 ราย)	2	0.5
รวม	400	100.00

การประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตรของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า พบว่า ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตรในด้านการแปรรูปผลผลิตการเกษตรมากที่สุด จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 รองลงมาคืออาชีพ รับจ้างก่อสร้าง จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 28.5 อาชีพค้าขายอาหาร 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0 จะเห็นได้ว่า ลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า มีอาชีพนอกภาคการเกษตรในด้านการแปรรูปผลผลิตการเกษตรมากที่สุด เนื่องจากลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จะมีผลผลิตทางการเกษตรของตนเอง จากอาชีพเกษตรกรรม จึงมีวัตถุดิบที่นำมาแปรรูปไม่ว่าจะเป็น การคองคัก, คองขิง, ผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ เช่น แหนม แคนหมู เพื่อเสริมอาชีพทางการเกษตร

ตาราง 8 จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส.. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามความต้องการสินเชื่อนอกภาค
การเกษตรและความต้องการตามประเภทเงินกู้นอกภาคการเกษตร

ความต้องการ	ประเภทเงินกู้		รวม	ร้อยละ
	เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย	เพื่อเป็นค่าลงทุน		
ต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตร	210	97	307	76.8
ไม่ต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตร	54	39	93	23.3

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรของลูกค้า ธ.ก.ส.. สาขาเวียงป่าเป้า พบว่า ลูกค้ามีความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตร จำนวน 307 คน คิดเป็นร้อยละ 76.8 ไม่ต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตร จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3 และความต้องการประเภทเงินกู้พบว่า ลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า มีความต้องการเงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายนอกภาคการเกษตรมากที่สุด จำนวน 264 คน คิดเป็นร้อยละ 85.99 เงินกู้เพื่อเป็นค่าลงทุนนอกภาคการเกษตร จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 51.14 จากข้อมูลดังกล่าว จะเห็นได้ว่าลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า มีความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรเป็นจำนวนมาก เนื่องจากลูกค้าแต่ละคนมีอาชีพอื่นนอกภาคการเกษตร ที่ต้องการใช้ทุนในการดำเนินงาน ส่วนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า ที่ไม่ต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตร อาจเป็นไปได้ว่า ลูกค้า ไม่มีความจำเป็นที่จะใช้ทุนในส่วนนี้ หรืออาจจะมีทุนของตนเองในการดำเนินงาน และลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้าบางคนไม่ได้ทำธุรกิจนอกภาคการเกษตร

ตาราง 9 ความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า
จำแนกตามประเภทเงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย

จำนวนวงเงินสินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่าย (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 10,000	23	8.7
10,001 – 50,000	189	71.6
50,001 – 100,000	33	12.5
100,001 – 150,000	3	0.4
150,001 – 200,000	5	1.9
200,001 – 250,000	0	0.0
มากกว่า 250,000	11	2.9
รวม	264	100.00

หมายเหตุ: จำนวนวงเงินสินเชื่อเพื่อค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเท่ากับ 56,193 บาท

ความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรประเภทเงินกู้ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้าที่ประสงค์จะได้รับจาก ธ.ก.ส. พบว่า จากผู้ซึ่งมีความต้องการสินเชื่อ นอกภาคการเกษตรเพื่อเป็นค่าใช้จ่าย จำนวน 264 คน มีความต้องการเงินกู้นอกภาคการเกษตรเพื่อ เป็นค่าใช้จ่ายอยู่ในวงเงินระหว่าง 10,001 – 50,000 บาทมากที่สุด เป็นจำนวน 189 คน คิดเป็น ร้อยละ 71.6 รองลงมาคือวงเงินสินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่าย 50,001 – 100,000 บาทจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 วงเงินสินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายไม่เกิน 100,000 บาท จำนวน 23 คนคิดเป็นร้อยละ 8.7 ตามลำดับ จำนวนวงเงินสินเชื่อเพื่อค่าใช้จ่าย เฉลี่ยเท่ากับ 56,193 บาท จะเห็นได้ว่า วงเงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายที่ลูกค้าต้องการ จะไม่สูงมาก เนื่องจากธุรกิจนอกภาคการเกษตรของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า เป็นธุรกิจที่ไม่ใหญ่โตมากนัก จึงต้องการเงินทุนหมุนเวียนที่ไม่สูงมาก

ตาราง 10 ความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า
จำแนกตามประเภทเงินกู้เพื่อเป็นค้ำลงทุน

จำนวนวงเงินสินเชื่อเพื่อเป็นค้ำลงทุน (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 10,000	18	11.4
10,001 – 50,000	54	34.5
50,001 – 100,000	20	12.7
100,001 – 150,000	4	2.5
150,001 – 200,000	2	1.3
200,001 – 250,000	13	8.3
250,001 – 300,000	19	12.1
มากกว่า 300,000	27	17.2
รวม	157	100.00

หมายเหตุ: จำนวนวงเงินสินเชื่อเพื่อเป็นค้ำลงทุน เฉลี่ยเท่ากับ 206,847 บาท

ความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตร ประเภทเงินกู้ เพื่อเป็นค้ำลงทุนของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้าที่ประสงค์จะได้รับจาก ธ.ก.ส. พบว่าจากผู้ที่มีความต้องการสินเชื่อ นอกภาคการเกษตรเพื่อเป็นค้ำลงทุนจำนวน 157 คน มีความต้องการเงินกู้นอกภาคการเกษตรเพื่อเป็นค้ำลงทุนอยู่ในวงเงินระหว่าง 10,001 – 50,000 บาทมากที่สุด เป็นจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 34.5 รองลงมาคือวงเงินมากกว่า 300,000 บาทจำนวน 27 คนคิดเป็นร้อยละ 17.2 วงเงินระหว่าง 50,001 – 100,000 บาทจำนวน 20 คนคิดเป็นร้อยละ 12.7 ตามลำดับ จำนวนวงเงินสินเชื่อเพื่อเป็นค้ำลงทุน เฉลี่ยเท่ากับ 206,847 บาท จะเห็นได้ว่า สินเชื่อเพื่อเป็นค้ำลงทุน มีความต้องการวงเงินที่หลากหลาย มีผู้ต้องการวงเงินเพื่อเป็นค้ำลงทุน มากกว่า 300,000 บาท ถึง 27 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.2 ซึ่งเงินกู้เพื่อเป็นค้ำลงทุนมักจะใช้ไปในการสร้างหรือจัดซื้อทรัพย์สินถาวร ประเภท โรงเรือน เครื่องจักรกล ที่ดิน และอื่น ๆ ซึ่งมีมูลค่าสูง จึงจำเป็นต้องใช้วงเงินกู้ที่สูงตามไปด้วย

อัตราดอกเบี้ยที่ต้องการ

ตาราง 11 จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามอัตราดอกเบี้ยที่ต้องการชำระ

อัตราดอกเบี้ยที่ต้องการชำระ	เงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย		เงินกู้เพื่อเป็นค่าลงทุน	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 7 เปอร์เซ็นต์	51	19.3	126	80.3
7 เปอร์เซ็นต์	213	80.7	31	19.7
รวม	264	100.0	157	100.0

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามอัตราดอกเบี้ยที่ต้องการชำระ พบว่าความต้องการเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่าย มีความต้องการที่จะชำระดอกเบี้ยอยู่ที่อัตราร้อยละ 7 จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 80.7 ส่วนความต้องการเงินเพื่อเป็นค่าลงทุนมีความต้องการที่จะชำระดอกเบี้ยอยู่ที่ อัตราร้อยละต่ำกว่า 7 จำนวนถึง 126 คิดเป็นร้อยละ 80.3 นั้นแสดงให้เห็นว่า ลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า เข้าใจดีว่าอัตราดอกเบี้ยลูกค้าชั้นดีของ ธ.ก.ส. นั้นอยู่ที่ร้อยละ 7 ซึ่งมีความต้องการที่จะชำระดอกเบี้ยในอัตราที่ต่ำที่สุดที่ ธ.ก.ส. กำหนด แต่เมื่อสังเกตเงินกู้เพื่อเป็นค่าลงทุนลูกค้าต้องการชำระอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าร้อยละ 7 สูงมาก ซึ่งบ่งบอกว่า เงินกู้ที่ใช้เป็นค่าลงทุนจะมีต้นทุนเงินกู้ระดับสูง ระยะเวลาการชำระคืนยาวนาน ผู้ต้องการกู้จึงต้องการกู้เงินเสียดอกเบี้ยในอัตราต่ำนั่นเอง

เงินกู้จากสถาบันการเงินแหล่งอื่น

ตาราง 12 จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามการกู้เงิน จากสถาบันการเงิน แหล่งอื่น

การกู้เงินจากสถาบันการเงินอื่น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ได้กู้	187	46.7
ไม่ได้กู้	213	53.3
รวม	400	100.0

จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามการกู้เงินจากสถาบันการเงิน แหล่งอื่น พบว่า ลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า ได้กู้เงินจากสถาบันการเงินอื่น 187 ราย คิดเป็น ร้อยละ 46.7 ลูกค้าที่ไม่ได้กู้จากสถาบันการเงินอื่น 213 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3 เนื่องจากลูกค้า ธ.ก.ส. ส่วนใหญ่ เป็นลูกค้า ธ.ก.ส. มายาวนานมีความรักในธนาคารซึ่งเป็นสมาชิกอยู่ จึงใช้บริการ ด้านการเงินเพียงแห่งเดียว ประกอบกับ ธ.ก.ส. ได้ให้บริการที่ดี และเพียงพอต่อความต้องการของ สมาชิก ลูกค้าทุกคน

ตาราง 13 จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามการกู้เงินจากสถาบันการเงิน
แหล่งอื่น

แหล่งเงินกู้อื่น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ธนาคารกรุงไทย	1	0.5
ธนาคารกสิกรไทย	3	1.6
กองทุน ก.ข.ค.จ.	4	2.1
กองทุนหมู่บ้าน	150	80.3
ออมทรัพย์หมู่บ้าน	21	11.3
องค์การบริหารส่วนตำบล	2	1.0
ธนาคารออมสิน	6	3.2

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้าจำแนกตามการกู้เงินจากสถาบันการเงินแหล่งอื่น ๆ พบว่า ลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า กู้เงิน จากสถาบันการเงินแหล่งอื่น ๆ จำนวน 187 คน โดยกู้ เงินจากกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 150 คนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.3 รองลงมากู้เงินจาก ออมทรัพย์หมู่บ้านจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 11.3 กู้เงินจากธนาคารออมสินจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2 ตามลำดับ เพราะลูกค้า ธ.ก.ส. ส่วนใหญ่จะแยกออกจากลูกค้า ธนาคารพาณิชย์ เนื่องจากการทำการผลิตที่แตกต่างกัน แต่กองทุนในหมู่บ้าน ลูกค้า ธ.ก.ส. ก็สามารถกู้ได้ เพื่อใช้ ข่ายในครัวเรือน และผลิตสินค้าเกษตรสู่ตลาด

ตาราง 14 จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามประเภท เงินกู้ที่กู้จากแหล่งเงิน
กู้อื่น

ประเภทเงินกู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระยะยาว	5	2.7
ระยะสั้น	182	97.3

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามประเภทเงินกู้ที่กู้จากแหล่งเงินกู้
อื่น พบว่า ลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า ที่กู้เงินจากแหล่งเงินกู้อื่นจำนวน 187 คน กู้เงินเป็นเงินกู้
ประเภทระยะสั้น จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 97.3 ลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า กู้เงินเป็นเงินกู้
ประเภทระยะยาวจำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.7 จะพบว่าลูกค้ากู้เงินจากกองทุนภายในหมู่บ้าน
และตำบล ซึ่งจะกำหนดเป็นเงินกู้ระยะสั้น ส่งเป็นรายเดือน หรือ รายปี เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเท่านั้น
กองทุนเหล่านี้ไม่นิยมให้กู้เป็นเงินระยะยาวเพราะยากต่อการควบคุม และจัดหาหลักประกันเงินกู้

ตาราง 15 จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามปริมาณเงินกู้จากแหล่งเงินกู้อื่น

ปริมาณเงินกู้ (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,001	32	17.2
10,001 – 20,000	144	77.0
20,001 – 30,000	4	2.2
30,001 – 40,000	2	1.0
40,001 – 50,000	1	0.5
มากกว่า 50,000	4	2.1
รวม	187	100.0

หมายเหตุ: ปริมาณเงินกู้สูงสุดเท่ากับ 150,000 บาท ต่ำสุดเท่ากับ 6,000 บาท และปริมาณเงินกู้เฉลี่ยเท่ากับ 27,185 บาท

จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้าจำแนกตามปริมาณเงินกู้จากแหล่งเงินกู้อื่นพบว่า มีลูกค้ากู้เงินจากแหล่งการเงินอื่น 187 ราย กู้เงินในปริมาณเงินกู้ 10,001 – 20,000 บาท มากที่สุดจำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 77.0 รองลงมามีปริมาณต่ำกว่า 10,001 บาท จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 17.2 ซึ่งเป็นเงินกู้ในลักษณะเงินกู้ระยะสั้น เป็นค่าใช้จ่ายการผลิตซึ่งมีวงเงินไม่สูง มีปริมาณเงินกู้เฉลี่ยเท่ากับ 27,185 บาท เป็นที่น่าสังเกตว่าจำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า ซึ่งกู้เงินจากแหล่งการเงินอื่น ซึ่งกู้เงินวงเงินสูงมีไม่มาก เพราะลูกค้าส่วนใหญ่ยังไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน และไม่มีความน่าเชื่อถือจากธนาคารพาณิชย์

อัตราดอกเบี้ยแหล่งเงินกู้อื่น

ตาราง 16 จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามอัตราดอกเบี้ยแหล่งเงินกู้อื่นที่ชำระ

อัตราดอกเบี้ยแหล่งเงินกู้อื่นที่ต้องชำระ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5 เปอร์เซ็นต์	15	8.0
5 – 8 เปอร์เซ็นต์	164	87.7
8 – 12 เปอร์เซ็นต์	8	4.3
รวม	187	100.0

จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามอัตราดอกเบี้ยแหล่งเงินกู้ วิธีที่ต้องการชำระ พบว่า ลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า ที่กู้เงินจากแหล่งเงินกู้อื่น จำนวน 187 คน ต้องการชำระดอกเบี้ย ที่อัตราร้อยละ 5 – 8 มากที่สุด จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 87.7 รองลงมา ต้องการชำระดอกเบี้ยแหล่งเงินกู้อื่นที่อัตราดอกเบี้ย 5 เปอร์เซ็นต์ จำนวน 15 คนคิดเป็นร้อยละ 8.0 มีลูกค้า ธ.ก.ส. 8 คน ต้องการชำระอัตราดอกเบี้ยที่ร้อยละ 8 – 12 คิดเป็นร้อยละ 4.3 เนื่องจากว่า ลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า ที่กู้เงินจากแหล่งเงินกู้อื่นทราบถึงอัตราดอกเบี้ยที่จะต้องชำระต่อแหล่งเงินกู้อื่น ๆ เป็นอย่างดี ยกตัวอย่างเช่น ผู้ที่กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งส่วนใหญ่เกือบทุก กองทุนจะเก็บอัตราดอกเบี้ยอยู่ที่ร้อยละ 5 – 6 ต่อปี

รายได้จากภาคการเกษตร

ตาราง 17 จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามการมีรายได้ภาคการเกษตร

รายได้จากภาคการเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีรายได้จากการเกษตร	322	80.5
ไม่มีรายได้จากการเกษตร	78	19.5
รวม	400	100.0

จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้าจำแนกตามการมีรายได้ภาคการเกษตรพบว่า ลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า มีรายได้จากภาคการเกษตรจำนวน 322 ราย คิดเป็นร้อยละ 80.5 ลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า ไม่มีรายได้จากการเกษตร จำนวน 78 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.5 จะสังเกต ได้ว่าลูกค้า ธ.ก.ส. ส่วนใหญ่ มีอาชีพในด้านเกษตรกรรม จึงมีรายได้จากภาคการเกษตร เป็นหลักส่วนลูกค้า ธ.ก.ส. ที่ไม่มีรายได้จากการเกษตร อาจเนื่องมาจากในปัจจุบัน ธ.ก.ส. เปิดรับลูกค้า ซึ่งทำธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร เข้ามาเป็นลูกค้า ซึ่งการทำธุรกิจนั้น อาจไม่เกี่ยวข้องกับการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ โดยตรง ส่งผลให้มีลูกค้าซึ่งไม่มีรายได้จากการเกษตรเพิ่มขึ้นจากในอดีต

ตาราง 18 จำนวนลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามประเภทผลผลิตทางการเกษตรและรายได้สุทธิเฉลี่ยของผลผลิตการเกษตร

ประเภทผลผลิตการเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ	รายได้สุทธิเฉลี่ยต่อคน
จิง	46	14.3	32,000
ข้าว	215	66.7	15,000
ข้าวโพด	83	25.7	20,000
เลี้ยงสัตว์	13	4.0	27,000
สวนผลไม้	11	3.4	18,000
เพาะเห็ด	25	7.7	42,000
ถั่วและผักต่าง ๆ	32	9.9	16,000

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จำนวนลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามประเภทผลผลิตการเกษตรที่ทำการผลิตพบว่า ลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า ปลูกข้าว 215 คนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 66.7 รองลงมาก็คือ ปลูกข้าวโพด 83 คน คิดเป็นร้อยละ 25.7 ปลูกจิงจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 14.3 นอกจากนั้นยังมีการปลูกไม้ผล เลี้ยงสัตว์ เพาะเห็ด และปลูกพืชผักต่าง ๆ อีกจำนวนมาก และยังพบอีกว่า การเพาะเห็ดมีรายได้สุทธิเฉลี่ยต่อคนมากที่สุด คือ 42,000 บาท รองลงมาก็คือ จิง มีรายได้สุทธิเฉลี่ยต่อคน เท่ากับ 32,000 บาท เลี้ยงสัตว์ มีรายได้เฉลี่ยต่อคน เท่ากับ 27,000 บาท ส่วนข้าวมียาได้สุทธิเฉลี่ยต่อคน ต่ำสุด คือ 15,000 บาท ซึ่งรายได้เฉลี่ยต่อคนนี้ จะขึ้นอยู่กับขนาดการผลิต จำนวนรอบการผลิต ราคาของผลผลิตในแต่ละฤดูกาล และจำนวนผลผลิตส่วนเหลือเพื่อขายของลูกค้าแต่ละคน จะสังเกตได้ว่าจำนวนผู้ปลูกมีทั้งสิ้น 425 คน แสดงว่ามีเกษตรกรรูกค้า ร.ก.ส. ปลูกพืชหลายชนิดในรอบปีการผลิต

ตาราง 19 จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามรายได้สุทธิทางด้านการเกษตร

รายได้สุทธิการเกษตร (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,001	80	24.9
10,001 – 20,000	120	37.3
20,001 – 30,000	81	25.1
30,001 – 40,000	24	7.5
40,001 – 50,000	12	3.7
50,001 – 60,000	1	0.3
60,001 – 70,000	0	0.0
70,001 – 80,000	1	0.3
80,001 – 90,000	1	0.3
90,001 – 100,000	0	0.0
มากกว่า 100,000	2	0.6
รวม	322	100.0

หมายเหตุ: รายได้สุทธิทางด้านการเกษตร เฉลี่ยเท่ากับ 20,432 บาท

จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามรายได้สุทธิทางด้านการเกษตร พบว่า ลูกค้า มีรายได้สุทธิการเกษตร 10,001 – 20,000 บาทมากที่สุด จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 37.3 รายได้สุทธิการเกษตร 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 25.1 และรายได้สุทธิการเกษตร ต่ำกว่า 10,001 บาท จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 24.9 ตามลำดับ โดยรายได้สุทธิทางด้านการเกษตร เฉลี่ยเท่ากับ 20,432 บาท จะเห็นได้ว่ารายได้สุทธิการเกษตรของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จะอยู่ที่ระดับ 10,001 – 50,000 ซึ่งเป็นระดับรายได้ที่ไม่สูงมากนัก ซึ่งจะขึ้นอยู่กับขนาดการผลิต ของลูกค้า ธ.ก.ส. แต่ละราย จำนวนประเภทการเกษตรที่ผลิต รอบการผลิตในรอบปี และยังต้องคำนึงถึง ความเสี่ยงจากการผลิต และราคา ของผลผลิตในแต่ละฤดูกาลอีกด้วย

รายได้นอกภาคการเกษตร

ตาราง 20 จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามการมีรายได้นอกภาคการเกษตร

รายได้จากนอกภาคการเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีรายได้นอกภาคการเกษตร	352	88.0
ไม่มีรายได้นอกภาคการเกษตร	48	12.0
รวม	400	100.0

จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามการมีรายได้นอกภาคการเกษตร พบว่า มีรายได้นอกภาคการเกษตรจำนวน 352 คน คิดเป็นร้อยละ 88.0 และไม่มีรายได้นอกภาคการเกษตรจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.0 จะเห็นได้ว่าลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า ส่วนใหญ่มีรายได้จากอาชีพนอกภาคการเกษตร อันเนื่องมาจาก รายได้ภาคการเกษตรที่หาได้ต่อปีไม่สูงมาก ทำให้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ดังนั้นแต่ละครัวเรือน จึงต้องมีรายได้เสริม จากการทำธุรกิจนอกภาคการเกษตร ซึ่งจะส่งผลต่อรายได้รวมของครัวเรือนให้สูงขึ้น

ตาราง 21 จำนวนลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามประเภทของวัตถุประสงค์ในการทำธุรกิจนอกภาคการเกษตร

ประเภทวัตถุประสงค์การทำธุรกิจนอกภาคการเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ธุรกิจนอกภาคการเกษตรในด้านบริการ	180	50.6
ธุรกิจนอกภาคการเกษตรในด้านพาณิชย์กรรม	176	49.4
รวม	356	100.0

จำนวนลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามประเภทของวัตถุประสงค์ในการทำธุรกิจ นอกภาคการเกษตรพบว่ามีจำนวนลูกค้า ซึ่งทำธุรกิจนอกภาคการเกษตรในด้านบริการ จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 50.6 และลูกค้าซึ่งทำธุรกิจนอกภาคการเกษตร ในด้านพาณิชย์กรรม จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 49.4 จะเห็นได้ว่าลูกค้า ซึ่งมีรายได้จากการทำธุรกิจนอกภาคการเกษตรจำนวน 356 ราย มีการทำธุรกิจนอกภาคแตกต่างกันไป ไม่ว่าจะเป็นการรับจ้างรายวันทั่วไป การให้บริการเสริมสวย การให้บริการด้านการขนส่ง การค้าขายสินค้า ซึ่งผลิตเอง หรือรับซื้อมาเพื่อขายต่อ และอื่น ๆ อีกมากมาย

ตาราง 22 จำนวนลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามประเภทธุรกิจนอกภาคการเกษตร
ในด้านบริการและรายได้สุทธิเฉลี่ยต่อคน

ประเภทธุรกิจนอกภาคการเกษตร ในด้านบริการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	รายได้สุทธิเฉลี่ย ต่อคน/ปี
บริการซ่อมรถยนต์	9	5.1	48,000
บริการด้านเสริมสวย	5	2.8	36,000
บริการว่าความ	1	0.5	38,000
บริการรถยนต์รับจ้าง	42	23.3	35,000
บริการด้านก่อสร้าง	105	58.3	40,000
บริการรับเลี้ยงเด็ก	1	0.5	36,000
บริการแปรรูปผลผลิตการเกษตร	17	9.5	28,000
รวม	180	100.00	

จำนวนลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้าจำแนกตามประเภทธุรกิจนอกภาคการเกษตร
ในด้านการบริการ พบว่า อาชีพบริการด้านก่อสร้าง มีมากที่สุด จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ
58.3 อาชีพบริการรถยนต์รับจ้าง จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3 และอาชีพบริการแปรรูป
ผลผลิตการเกษตร จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5 และจะพบว่าอาชีพบริการซ่อมรถยนต์
มีรายได้สุทธิเฉลี่ยต่อคน มากที่สุด โดยมีรายได้เฉลี่ย 48,000 บาทต่อปี รองลงมาเป็นอาชีพ
บริการด้านก่อสร้าง มีรายได้เฉลี่ย 40,000 บาทต่อปี และอาชีพบริการว่าความมีรายได้เฉลี่ย
38,000 บาทต่อปี จะเห็นได้ว่าลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า มีอาชีพนอกภาคการเกษตรในด้าน
บริการหลากหลายชนิดส่วนใหญ่มิอาชีพในการรับจ้างก่อสร้าง เนื่องจากจะมีความรู้และทักษะ
ในการก่อสร้างอยู่บ้าง จึงใช้เป็นอาชีพเสริมในการหารายได้ แต่อาชีพที่ให้รายได้สุทธิเฉลี่ยต่อคน
สูงสุด คือ บริการซ่อมรถยนต์ ซึ่งต้องใช้ทักษะในอาชีพสูง จึงมีรายได้สุทธิเฉลี่ยสูงไปด้วย

ตาราง 23 จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามประเภทธุรกิจนอกภาคการเกษตร
ในด้านพาณิชย์กรรมและรายได้สุทธิเฉลี่ยต่อคน

ประเภทธุรกิจนอกภาคการเกษตร ในด้านพาณิชย์กรรม	จำนวน (คน)	ร้อยละ	รายได้สุทธิเฉลี่ย ต่อคน/ปี
ค้าขายอาหาร	76	43.2	50,000
ค้าขายของชำ	55	31.2	80,000
ค้าขายผลไม้, ผัก	18	10.2	65,000
ค้าขายอุปกรณ์ก่อสร้าง	13	7.4	125,000
ค้าขายอุปกรณ์ไฟฟ้า	12	6.8	96,000
ค้าขายหนังสือ	1	0.6	75,000
ค้าขายของเก่า	1	0.6	45,000
รวม	176	100.00	

จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้าจำแนกตามประเภทธุรกิจนอกภาคการเกษตร
ในด้านพาณิชย์กรรม พบว่า อาชีพค้าขายอาหาร มีมากที่สุด จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 43.2
อาชีพค้าขายของชำ จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 31.2 และอาชีพค้าขายผลไม้ จำนวน 18 คน
คิดเป็นร้อยละ 10.2 และจะพบว่าอาชีพค้าขายอุปกรณ์ก่อสร้าง มีรายได้สุทธิเฉลี่ยต่อคน มากที่สุด
โดยมีรายได้เฉลี่ย 125,000 บาทต่อปี รองลงมาเป็นอาชีพค้าขายอุปกรณ์ไฟฟ้า มีรายได้เฉลี่ย
96,000 บาทต่อปี และอาชีพค้าขายของชำ มีรายได้เฉลี่ย 80,000 บาทต่อปี จะเห็นได้ว่าลูกค้า
ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า มีอาชีพนอกภาคการเกษตรในด้านพาณิชย์กรรม ในด้านการค้าขายอาหาร
มากที่สุด เพราะอาชีพค้าขายอาหารเป็นอาชีพที่ไม่ต้องใช้ทักษะและทุนสูงมาก จึงเป็นที่นิยม
แต่อาชีพค้าขายอุปกรณ์ก่อสร้าง มีรายได้สุทธิเฉลี่ยต่อคนสูงสุด เพราะต้องใช้ทุนในการค้าขายสูง
จึงมีรายได้สุทธิสูงตามไปด้วย

ตาราง 24 จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามรายได้สุทธิจากธุรกิจนอกภาค
การเกษตร

รายได้สุทธินอกภาคการเกษตร (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,001	8	2.3
10,001 – 20,000	58	16.5
20,001 – 30,000	65	18.4
30,001 – 40,000	37	10.5
40,001 – 50,000	46	13.1
50,001 – 60,000	15	4.3
60,001 – 70,000	18	5.1
70,001 – 80,000	11	3.1
80,001 – 90,000	21	6.0
90,001 – 100,000	5	1.4
มากกว่า 100,000	68	19.3
รวม	352	100.0

จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้าจำแนกตามรายได้สุทธิ จากธุรกิจนอกภาคการเกษตรพบว่า ลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า มีรายได้สุทธินอกภาคการเกษตร มากกว่า 100,000 บาทมากที่สุด จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 19.3 รองลงมามีรายได้สุทธินอกภาคการเกษตร 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 65 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.4 และมีรายได้สุทธินอกภาคการเกษตร 90,001 – 100,000 บาท จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.4 จะเห็นได้ว่า รายได้นอกภาคการเกษตรสุทธิของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้าอยู่ในระดับที่สูง การมีรายได้ขึ้นอยู่กับประเภทของธุรกิจ การลงทุน ความเสี่ยงของธุรกิจ และขนาดของธุรกิจนั้น ๆ

ค่าใช้จ่ายในการผลิตสินค้านอกภาคการเกษตร

ตาราง 25 จำนวนลูกค้า ข.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามประเภทค่าใช้จ่ายในการผลิตสินค้า
นอกภาคการเกษตร

ประเภทค่าใช้จ่ายในการผลิตสินค้า นอกภาคการเกษตร	ค่าใช้จ่ายนอกภาคการเกษตร			ร้อยละ
	บาท	คน	บาท/คน	
ค่าวัตถุดิบ	8,932,800	192	46,525.00	56.7
ค่าไฟฟ้า, น้ำประปา	726,740	199	3,651.95	4.6
ค่าแรงงาน	4,756,360	129	36,871.00	30.2
ค่าโทรศัพท์	197,860	147	1,345.98	1.3
ค่าขนส่ง	850,668	156	5,453.00	5.4
อื่น ๆ ระบุ (ค่าเช่าพื้นที่)	279,400	87	3,211.49	1.8
รวม	15,743,828	910	97,058.42	100.00

จำนวนลูกค้า ข.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามประเภทค่าใช้จ่ายในการผลิตสินค้านอกภาคการเกษตร พบว่า ลูกค้า ข.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า มีค่าใช้จ่ายเป็นค่าวัตถุดิบมากที่สุด สูงถึงร้อยละ 56.7 เฉลี่ยคนละ 46,525 บาท รองลงมาได้แก่ค่าใช้จ่ายในด้านจ้างแรงงาน ร้อยละ 30.2 เฉลี่ยคนละ 36,871 บาท ค่าใช้จ่ายในการขนส่ง ร้อยละ 5.4 เฉลี่ยคนละ 5,453 บาท ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 4.6, 1.8 และ 1.3 เป็นค่าใช้จ่ายค่าไฟฟ้า, น้ำประปา ค่าเช่าพื้นที่ และค่าโทรศัพท์ ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าค่าใช้จ่ายในการผลิตสินค้านอกภาคการเกษตรของลูกค้า ข.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า ส่วนใหญ่แล้วเป็นค่าวัตถุดิบ ซึ่งในการผลิตสินค้า ซึ่งจะเป็นครึ่งหนึ่งของค่าใช้จ่ายในการผลิตสินค้านอกภาคการเกษตรทั้งหมด

ตาราง 26 จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการผลิตสินค้านอก
ภาคการเกษตร

ค่าใช้จ่ายในการผลิตสินค้านอกภาคการเกษตร (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 50,000	242	60.5
50,001 – 100,000	69	17.2
100,001 – 200,000	42	10.5
200,001 – 300,000	9	2.3
300,001 – 400,000	3	0.7
400,001 – 500,000	16	4.0
500,001 – 600,000	4	1.0
600,001 – 700,000	3	0.8
700,001 – 800,000	0	0.0
800,001 – 900,000	2	0.5
มากกว่า 900,000	10	2.5
รวม	400	100.0

ค่าใช้จ่ายในการผลิตสินค้านอกภาคการเกษตรของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า ที่ต้องใช้ในการผลิตสินค้านอกภาคการเกษตรมีค่าใช้จ่ายไม่เกิน 50,000 บาท มากที่สุด จำนวน 242 คน คิดเป็นร้อยละ 60.5 รองลงมามีค่าใช้จ่ายระหว่าง 50,001 – 100,000 บาท จำนวน 69 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.2 จะสังเกตเห็นว่าค่าใช้จ่ายในการผลิตสินค้านอกภาคการเกษตร ของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จะใช้จ่ายไม่เกิน 50,000 บาทมากที่สุด ซึ่งอาจเนื่องมาจากธุรกิจนอกภาคการเกษตร ส่วนใหญ่ของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า เป็นธุรกิจขนาดเล็ก จึงมีค่าใช้จ่ายในการผลิตไม่มากนักในการทำการผลิตในธุรกิจนั้น โดยจะมีค่าใช้จ่ายในการผลิตส่วนใหญ่ใช้ไปในการจัดซื้อวัตถุดิบในการผลิต

การลงทุนในการผลิตสินค้านอกภาคการเกษตร

ตาราง 27 จำนวนลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามประเภทการลงทุนในการผลิตสินค้า
นอกภาคการเกษตร

ประเภทการลงทุนในการผลิตสินค้า นอกภาคการเกษตร	การลงทุนนอกภาคการเกษตร			ร้อยละ
	บาท	คน	บาท/คน	
ซื้อที่ดิน	79,585	40	1,989.62	3.7
ซื้ออาหาร, โรงงาน, ร้านค้า	338,600	43	7,874.41	15.7
ซื้อเครื่องจักรกล	743,500	14	53,107.14	34.6
ซื้อยานพาหนะ	922,800	38	24,284.21	42.9
อื่นๆ ระบุ (คำลิขสิทธิ์)	65,800	24	2,741.66	3.1
รวม	2,150,285	159	89,997.04	100.00

จำนวนลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามประเภทการลงทุนในการผลิตสินค้านอกภาคการเกษตร พบว่า ลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า มีการลงทุนในการจัดซื้อยานพาหนะมากที่สุด สูงถึงร้อยละ 42.9 เฉลี่ยคนละ 24,284.21 บาท รองลงมาได้แก่การลงทุนซื้อเครื่องจักรกล ร้อยละ 34.6 เฉลี่ยคนละ 53,107.14 บาท ค่าลงทุนซื้ออาหาร, โรงงาน, ร้านค้า ร้อยละ 15.7 เฉลี่ยคนละ 7,874.41 บาท ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 3.7 และ 3.1 เป็นการลงทุนซื้อที่ดินและคำลิขสิทธิ์ เฉลี่ยคนละ 1,989.66 บาทและ 2,741.66 บาท ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าการลงทุนส่วนใหญ่แล้วจะลงทุนในด้านการจัดซื้อ ยานพาหนะ เพราะเป็นสิ่งสำคัญในการขนย้ายและจัดส่งสินค้านอกภาคการเกษตร และจะพบว่ารายได้เฉลี่ยต่อคนในการลงทุนจัดซื้อเครื่องจักรกลจะสูงมาก เนื่องจากการลงทุนที่ใช้ทุนสูง และมีจำนวนผู้ลงทุนไม่มาก จากการที่การผลิตนอกภาคการเกษตรของลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า เป็นการผลิตในครัวเรือน ไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องจักรกลมาก

ตาราง 28 จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามค่าลงทุนในการผลิตสินค้านอก
ภาคการเกษตร

ค่าลงทุนในการผลิตสินค้านอกภาคการเกษตร (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 10,000	49	33.3
10,001 – 20,000	50	34.0
20,001 – 30,000	5	3.4
30,001 – 40,000	3	2.0
40,001 – 50,000	18	12.2
50,001 – 60,000	1	0.7
60,001 – 70,000	1	0.7
70,001 – 80,000	10	7.0
80,001 – 90,000	1	0.7
90,001 – 100,000	0	0.0
มากกว่า 100,000	9	6.0
รวม	147	100.0

ค่าลงทุนในการผลิตสินค้านอกภาคการเกษตรของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า ที่ต้องใช้ในการลงทุนทำธุรกิจนอกภาคการเกษตร พบว่ามีค่าลงทุน 10,001 – 20,000 บาทมากที่สุด จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0 รองลงมาเป็นค่าลงทุนในการทำธุรกิจนอกภาคการเกษตร ไม่เกิน 10,000 บาท จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 จะสังเกตเห็นว่าค่าลงทุนในการทำธุรกิจนอกภาคการเกษตรของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า มีค่าลงทุนที่ไม่สูงมากนัก ซึ่งอาจเนื่องจาก ธุรกิจนอกภาคการเกษตรของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้าส่วนใหญ่เป็นธุรกิจที่ไม่ต้องลงทุนมากนัก เช่น ขายอาหาร ขายอาหาร ค้าขายของชำ ร้านเสริมสวย ตัดเย็บเสื้อผ้า ซึ่งจะดำเนินงานภายในบ้านที่อยู่อาศัยของตนเอง จึงไม่จำเป็นต้องใช้ทุนในการทำธุรกิจมากเหมือนธุรกิจขนาดใหญ่ ซึ่งมีการลงทุนที่สูง จากการสร้างโรงเรือนจัดซื้อเครื่องจักรกลและซื้อที่ดิน

เงินทุนสำรองส่วนตัว

ตาราง 29 จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามการมีเงินทุนสำรองส่วนตัว

การมีเงินทุนสำรองส่วนตัว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีเงินฝากของตนเอง	241	60.3
ไม่มีเงินฝากของตนเอง	159	39.8
รวม	400	100.0

จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามการมีเงินทุนสำรองส่วนตัวพบว่า ลูกค้า มีเงินฝากของตนเอง จำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 60.3 ส่วนที่ไม่มีเงินฝากของตนเอง จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 39.8 จะเห็นได้ว่าสัดส่วนระหว่างการมีเงินฝากและไม่มีเงินฝากของ ลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า ยังไม่แตกต่างกันนัก เนื่องจากลูกค้า มีรายได้น้อยประกอบกับมี ค่าใช้จ่ายสูงหลายด้าน การจะนำเงินมาฝาก จึงยังมีไม่มากนัก ดังนั้น ธ.ก.ส. จึงควรให้ลูกค้าเรียนรู้ การออมให้มากขึ้นซึ่งจะส่งผลต่อความมั่นคงในชีวิตและครอบครัวต่อไป

ตาราง 30 จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามการมีเงินทุนสำรองในสถาบันการเงินต่าง ๆ

สถาบันการเงินต่าง ๆ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ธนาคารกรุงไทย	2	0.5
ธ.ก.ส.	216	53.5
ธนาคารออมสิน	17	4.3
ธนาคารไทยพาณิชย์	6	1.5

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามการมีเงินทุนสำรองในสถาบันการเงินต่าง ๆ พบว่าลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า มีเงินทุนสำรองฝากไว้กับ ธ.ก.ส. มากที่สุดจำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 53.5 ของผู้มีเงินฝากทั้งหมด รองลงมาคือ ธนาคารออมสิน จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 ซึ่งจะเห็นว่าลูกค้าที่มีเงินฝากสำรองของตนเองนั้น จะมีเงินฝากอยู่กับ ธ.ก.ส. อันเนื่องมาจากการที่ ธ.ก.ส. ใช้นโยบายโอนเงินกู้เข้าบัญชีเงินฝาก จึงทำให้ลูกค้า ธ.ก.ส. ทุกคนต้องมีบัญชีเงินฝากของตนเองเพื่อรองรับเงินกู้ที่จะโอนเข้ามา

ตาราง 31 จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามประเภทของเงินฝากซึ่งเป็นทุน
สำรองส่วนตัว

ประเภทของเงินฝาก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เงินฝากออมทรัพย์	235	97.5
เงินฝากประจำ	2	0.8
เงินฝากรายวัน	1	0.5
เงินฝากออมทรัพย์ทวีสิน	3	1.2

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามประเภทของเงินฝากซึ่งเป็น
ทุนสำรองส่วนตัว พบว่า ลูกค้าซึ่งมีทุนสำรองส่วนตัว จะมีเงินฝากประเภทออมทรัพย์เป็นส่วนใหญ่
จำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 97.5 รองลงมาเป็นเงินฝากออมทรัพย์ทวีสิน และเงินฝากประจำ
ตามลำดับ ซึ่งอาจเนื่องมาจากนโยบายโอนเงินกู้เข้าบัญชีเงินฝากซึ่งส่วนใหญ่จะใช้บัญชีเงินฝาก
ออมทรัพย์ ซึ่งสะดวกต่อการฝาก – ถอน ของลูกค้า ธ.ก.ส. จึงส่งผลให้มีเงินฝากประเภทออมทรัพย์
มากที่สุด

ตาราง 32 จำนวนลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้าจำแนกตามปริมาณเงินฝากเป็นทุนสำรองส่วนตัว

ปริมาณเงินฝากส่วนตัว (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000	163	67.6
10,001 – 20,000	40	16.6
20,001 – 30,000	11	4.6
30,001 – 40,000	1	0.4
40,001 – 50,000	5	2.1
มากกว่า 50,000	21	8.7
รวม	241	100.0

หมายเหตุ: ปริมาณเงินฝากสูงสุด เท่ากับ 60,000 บาท ปริมาณเงินฝากต่ำสุด เท่ากับ 2,000 บาท และปริมาณเงินฝากเฉลี่ยเท่ากับ 13,431 บาท

จำนวนลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามปริมาณเงินฝากซึ่งเป็นทุนสำรองส่วนตัว พบว่าลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า มีเงินฝากอยู่ในบัญชี ต่ำกว่า 10,000 บาท มากที่สุด จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 67.6 รองลงมาคือ มีเงินฝาก 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 16.6 จะเห็นได้ว่าลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเปามีเงินฝากต่อราย ไม่สูงมากนัก อันเนื่องมาจาก การมีค่าใช้จ่ายสูง และมีรายได้ไม่มากนัก ก็ส่งผลให้ปริมาณเงินฝาก ซึ่งจะเป็นทุนสำรองส่วนตัว มีไม่มากนักเช่นกัน

ความพึงพอใจในสินเชื่อนอกภาคการเกษตร

ตาราง 33 จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามความพึงพอใจในสินเชื่อเพื่อ
เป็นค่าใช้จ่ายนอกภาคการเกษตร

ระดับความพึงพอใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พึงพอใจน้อยที่สุด	1	0.3
พึงพอใจน้อย	78	25.4
พึงพอใจปานกลาง	25	8.1
พึงพอใจมาก	100	32.6
พึงพอใจมากที่สุด	103	33.6
รวม	307	100.0

จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามความพึงพอใจในสินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายนอกภาคการเกษตร พบว่า ลูกค้ามีความพึงพอใจมากที่สุดต่อสินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายนอกภาคการเกษตร จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 33.6 รองลงมาคือ ความพึงพอใจมาก จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 32.6 รองลงมาคือ ความพึงพอใจ น้อย จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 25.4 ซึ่งจะเห็นได้ว่าความพึงพอใจของลูกค้า นั้น จะกระจัดกระจาย มีทั้งพึงพอใจมาก และพึงพอใจน้อยในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน อันเนื่องมาจากความเข้าใจในการใช้บริการสินเชื่อนอกภาคการเกษตร ผู้มีความพึงพอใจมากที่สุด เป็นผู้ซึ่งได้รับประโยชน์จากการใช้เงินกู้นอกภาคการเกษตร ส่วนผู้ที่มีความพึงพอใจน้อย อาจจะประสบปัญหาและอุปสรรคในการกู้เงินนอกภาค ซึ่งมีขั้นตอนและระเบียบข้อบังคับที่ยุ่งยาก ดังนั้น ธ.ก.ส. จึงควรปรับเปลี่ยนวิธีปฏิบัติเพื่อลดความยุ่งยาก และให้ความรู้แก่ลูกค้า เพื่อให้เกิดความพึงพอใจสูง ๆ

ตาราง 34 จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามความพึงพอใจในสินเชื่อเพื่อ
เป็นค้ำลงทุนนอกภาคการเกษตร

ระดับความพึงพอใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พึงพอใจน้อยที่สุด	28	9.1
พึงพอใจน้อย	70	22.8
พึงพอใจปานกลาง	54	17.6
พึงพอใจมาก	56	18.2
พึงพอใจมากที่สุด	99	32.2
รวม	307	100.0

จำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จำแนกตามความพึงพอใจในสินเชื่อเพื่อเป็น
ค้ำลงทุนนอกภาคการเกษตร พบว่าลูกค้ามีความพึงพอใจมากที่สุดจำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ
32.2 รองลงมาเป็นผู้มีความพึงพอใจน้อย จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 22.8 จะเห็นได้ว่า
ผู้มีความพึงพอใจน้อย และน้อยที่สุด ยังมีอัตราที่สูง เมื่อเปรียบเทียบกับ ผู้ที่มีความพึงพอใจมาก
และมากที่สุด ดังนั้น ธ.ก.ส. จึงควรหาแนวทางแก้ไขเพื่อให้ลูกค้า ผู้กู้ เกิดความพึงพอใจในการ
กู้เงิน เพื่อเป็นค้ำลงทุน ในการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตรสูงสุด อาจโดยการปรับเปลี่ยน
วิธีปฏิบัติลดความซับซ้อนและยุ่งยาก ประชุมชี้แนะทำความเข้าใจกับลูกค้าในเรื่องการกู้เงิน เพื่อ
ดำเนินงานธุรกิจนอกภาคการเกษตร เพื่อเกิดความเข้าใจ และความพึงพอใจมากขึ้น

ปัญหาและอุปสรรคของลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้าเกี่ยวกับการกู้เงินนอกราชการเกษตร

สำหรับปัญหาและอุปสรรคของลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า เกี่ยวกับการดำเนินการกู้เงินนอกราชการเกษตร (ตาราง 30) รวบรวมจากแบบสอบถาม ซึ่งเป็นคำถามแบบเปิดสรุปได้ดังนี้ ลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ระเบียบวิธีการขอกู้มีความยุ่งยาก จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 46.5 ส่วนปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาได้รับอนุมัติเงินกู้มีจำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 28.7 ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้าขาดการประชาสัมพันธ์ด้านการให้สินเชื่อนอกราชการเกษตร จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 การจัดหาหลักประกันยากจำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 วงเงินกู้น้อยเกินไป จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7

ตาราง 35 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามปัญหาและอุปสรรค

ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. หลักเกณฑ์ระเบียบวิธีการกู้เงินยุ่งยาก	186	46.5
2. ระยะเวลาการได้รับอนุมัติเงิน	115	28.7
3. ขาดการประชาสัมพันธ์สินเชื่อนอกราชการเกษตร	82	20.5
4. การจัดหาหลักประกันยาก	80	20.0
5. วงเงินกู้น้อยเกินไป	67	16.7
6. ไม่มีความรู้ในการลงทุนธุรกิจนอกราชการเกษตร	38	9.5
7. ไม่มีตลาดขายสินค้านอกราชการเกษตร	29	7.2
8. จำนวนพนักงานมีน้อย	16	4.0

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ปัญหา

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตรของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า

การวิเคราะห์ความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตรของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตรเพื่ออาชีพบริการและเพื่ออาชีพพาณิชย์กรรม ตลอดจนศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตรของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จากกลุ่มตัวอย่างที่สำรวจ รวม 400 ตัวอย่าง

ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยอาศัยวิธีการทางสถิติในรูปของการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Coefficient of Correlation) และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงซ้อนเส้นตรง (Multiple Linear Regression) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

ผลการวิเคราะห์สมการปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตรของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ซึ่งได้กำหนดสมการความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตรไว้ดังนี้

$$y_1 = f(x_1, x_2, x_3, x_4, x_5)$$

$$y_2 = f(x_1, x_2, x_3, x_4, x_5)$$

หรือ
$$y_1 = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5$$

$$y_2 = a' + b'_1x_1 + b'_2x_2 + b'_3x_3 + b'_4x_4 + b'_5x_5$$

โดยกำหนดให้

y_1 = ความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตรเพื่ออาชีพบริการหนึ่งหน่วยเวลา

y_2 = ความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตรเพื่ออาชีพพาณิชย์กรรมหนึ่งหน่วยเวลา

- a, a' = ค่าคงที่ (constant term)
 x_1 = อัตราดอกเบี้ย ร.ก.ส. มีหน่วยเป็นร้อยละต่อปี
 x_2 = อัตราดอกเบี้ยแหล่งเงินกู้อื่นมีหน่วยเป็นร้อยละต่อปี
 x_3 = รายได้การเกษตรมีหน่วยเป็นบาท
 x_4 = อัตราผลตอบแทนจากธุรกิจบริการและธุรกิจพาณิชย์การมีหน่วยเป็นร้อยละต่อปี
 x_5 = เงินทุนสำรองส่วนตัวมีหน่วยเป็นบาท
 $b_1, \dots, b_5, b'_1, \dots, b'_5$ = ค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient)

ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Coefficient of Correlation) ของความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรของลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

ตาราง 36 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Coefficient of Correlation)

ตัวแปร	ความต้องการ สินเชื่อภาคการเกษตร เพื่ออาชีพบริการ(Y_1)	ความต้องการ สินเชื่อภาคการเกษตร เพื่ออาชีพพาณิชย์กรรม(Y)
อัตราดอกเบี้ย ร.ก.ส. (X_1)	-.575**	-.709**
อัตราดอกเบี้ยแหล่งเงินกู้อื่น (X_2)	-.045	.074
รายได้การเกษตร (X_3)	-.161	-.074
อัตราผลตอบแทนจากธุรกิจบริการและธุรกิจพาณิชย์กรรม (X_4)	-.094	.427**
เงินทุนสำรองส่วนตัว (X_5)	-.052	-.050

2 – tailed Sig. F: * = .05 และ ** = .005

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ

จากการวิจัยพบว่าความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตรเพื่ออาชีพบริการมีความสัมพันธ์ค่อนข้างมากกับอัตราดอกเบี้ย ร.ก.ส. ส่วนอัตราดอกเบี้ยแหล่งเงินกู้อื่น รายได้ การเกษตร อัตราผลตอบแทนจากธุรกิจบริการและธุรกิจพาณิชย์กรรม และเงินทุนสำรองส่วนตัว ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตรเพื่ออาชีพบริการ

ความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตรเพื่ออาชีพพาณิชย์กรรมมีความสัมพันธ์ค่อนข้างมากกับอัตราดอกเบี้ย ร.ก.ส. และอัตราผลตอบแทนจากธุรกิจบริการและธุรกิจพาณิชย์กรรม อย่างมีนัยสำคัญ ส่วนอัตราดอกเบี้ยแหล่งเงินกู้อื่น รายได้ การเกษตร และเงินทุนสำรองส่วนตัว ไม่มีความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตร เพื่ออาชีพพาณิชย์กรรมแต่อย่างใด

ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงซ้อนเส้นตรง (Multiple Linear Regression) ของ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตรเพื่ออาชีพบริการ ของลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า

สมการปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตรเพื่ออาชีพบริการ

$$y_1 = 1.085 - 0.0071x_1 - 0.0010x_2 - 0.0000x_3 - 0.0031x_4 + 0.000x_5$$

$$\text{Adjusted } R^2 = 0.109$$

ผลการศึกษา อิทธิพลของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตรเพื่ออาชีพของลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า พบว่าปัจจัยต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้น มีอิทธิพลต่อความเปลี่ยนแปลงของปริมาณความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตร เพื่ออาชีพบริการสามารถอธิบายได้ร้อยละ 10.9 ส่วนอีกร้อยละ 89.1 ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของปัจจัยอื่น ๆ ที่ไม่สามารถอธิบายได้

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตร เพื่ออาชีพบริการที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % พบว่า อัตราดอกเบี้ย ธ.ก.ส. อัตราดอกเบี้ยแหล่งเงินกู้ อื่น ๆ รายได้การเกษตร อัตราผลตอบแทนจากธุรกิจบริการและธุรกิจพาณิชย์กรรม และเงินทุนสำรองส่วนตัว ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อการเปลี่ยนแปลงความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตร เพื่ออาชีพบริการ

ตาราง 37 ค่าสัมประสิทธิ์ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ t- ratio และ Coefficient of determination ของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตรเพื่ออาชีพบริการ

ชนิดของปัจจัย	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าความคลาด เคลื่อนมาตรฐาน	t - ratio	ระดับนัยสำคัญ
ค่าคงที่	1.085	-		
x_1	-0.0071	-	-0.6750	0.504 ^{ns}
x_2	-0.0010	-	-0.0460	0.964 ^{ns}
x_3	-0.0000	-	-0.6770	0.503 ^{ns}
x_4	-0.0031	-	-0.7330	0.469 ^{ns}
x_5	0.0000	-	0.1650	0.870 ^{ns}

Coefficient of determination (Adjusted R^2) = 0.109

** = .005

สมการปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตรเพื่ออาชีพพาณิชย์กรรม

$$y_2 = 1.120 - 0.0105x_1 - 0.0093x_2 - 0.0000x_3 - 0.0094x_4 + 0.000x_5$$

$$\text{Adjusted } R^2 = 0.262$$

ผลการศึกษาอิทธิพลของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตร เพื่ออาชีพพาณิชย์กรรมของลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า พบว่าปัจจัยต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของปริมาณความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตร เพื่ออาชีพพาณิชย์กรรม สามารถอธิบายได้ ร้อยละ 26.2 ส่วนร้อยละ 73.8 ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของปัจจัยอื่น ๆ ที่ไม่สามารถอธิบายได้

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตร เพื่ออาชีพพาณิชย์กรรม ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% คือ อัตราผลตอบแทนจากธุรกิจบริการและธุรกิจพาณิชย์กรรม (x_4) ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ อัตราดอกเบี้ย ร.ก.ส. อัตราดอกเบี้ยแหล่งเงินกู้อื่น รายได้การเกษตรและเงินทุนสำรองส่วนตัว ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อการเปลี่ยนแปลงความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตรเพื่ออาชีพพาณิชย์กรรม

ถ้าอัตราผลตอบแทนจากธุรกิจบริการและธุรกิจพาณิชย์กรรมเพิ่มขึ้น 1 บาท จะมีส่วนทำให้ความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตรเพื่ออาชีพพาณิชย์กรรมเพิ่มขึ้น 0.0094 บาท

จากผลการศึกษาดังกล่าว ปรากฏว่า สอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ คือ อัตราผลตอบแทนจากธุรกิจบริการและธุรกิจพาณิชย์กรรมเพิ่มขึ้น ความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตร ของลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จะเพิ่มขึ้น

ตาราง 38 ค่าสัมประสิทธิ์ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ t-ratio และ Coefficient of determination ของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตรกร เพื่ออาชีพพาณิชย์กรรมของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า

ชนิดของปัจจัย	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าความคลาด เคลื่อนมาตรฐาน	t-ratio	ระดับนัยสำคัญ
ค่าคงที่	1.120	-		
x_1	-0.0105	-	-0.652	0.516 ^{ns}
x_2	0.0093	-	1.380	0.172 ^{ns}
x_3	-0.0000	-	-1.857	0.067 ^{ns}
x_4	0.0094	0.002	-4.200	0.000 ^{**}
x_5	0.0000	-	0.748	0.457 ^{ns}

Coefficient of determination (Adjusted R^2) = 0.262

** = .005

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

(SUMMARY IMPLICATION AND RECOMMENDATION)

สรุปผลการศึกษา

(SUMMARY)

การศึกษานี้ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรของ
ลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย โดยเก็บข้อมูลจากลูกค้า ธ.ก.ส.
สาขาเวียงป่าเป้า จำนวนตัวอย่างรวม 400 คน โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพเศรษฐกิจและสังคมของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า
2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรของลูกค้า ธ.ก.ส.

สาขาเวียงป่าเป้า

3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการขอสินเชื่อนอกภาคการเกษตรของลูกค้า

ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า

ผลการศึกษา

สถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า

ผลการศึกษาพบว่า ลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า เป็นเพศชาย เป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 54.5 และเพศหญิง ร้อยละ 45.5 ของจำนวนประชากรที่ทำการสุ่ม และอายุส่วนใหญ่จะ
อยู่ในช่วงอายุ 41 – 50 ปี ร้อยละ 50.3 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา
1 – 4 ร้อยละ 84.0 การประกอบอาชีพ ร้อยละ 51.1 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม จำนวน
ประชากรในครัวเรือนส่วนใหญ่มี 4 คน ร้อยละ 41.5

ความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า

จากการสำรวจพบว่า การประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตร ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านแปรรูปผลผลิตการเกษตร มากที่สุด จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 ลูกค้านี้มีความต้องการขอสินเชื่อนอกภาคการเกษตร ร้อยละ 76.8 โดยต้องการเงินกู้ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายนอกภาคการเกษตร โดยมีวงเงินกู้ที่ต้องการ 10,001 – 50,000 บาท จำนวนร้อยละ 71.6 อัตราดอกเบี้ยที่ต้องการชำระร้อยละ 7 ต่อปี จำนวนร้อยละ 80.7 ส่วนความต้องการกู้เงิน เพื่อเป็นค่าลงทุนนอกภาคการเกษตร โดยมีวงเงินกู้ที่ต้องการ 10,001 – 50,000 บาท จำนวนร้อยละ 34.5 อัตราดอกเบี้ยที่ต้องการชำระ ร้อยละ 7 ต่อปี จำนวนร้อยละ 80.3

การกู้เงินจากสถาบันการเงินแหล่งอื่นพบว่า มีผู้กู้เงินจากสถาบันการเงินแหล่งอื่นจำนวนร้อยละ 6.5 โดยกู้จากกองทุนหมู่บ้านร้อยละ 80.3 ของผู้กู้จากสถาบันการเงินแหล่งอื่นทั้งหมด โดยผู้กู้จากสถาบันการเงินแหล่งอื่นจะกู้เงินเป็นเงินกู้ระยะสั้น ถึงร้อยละ 97.3 และเสียดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 8 ต่อปี จำนวนร้อยละ 87.7 และจำนวนผู้กู้เงินจากสถาบันการเงินอื่นทั้งหมด วงเงินกู้ที่กู้จากสถาบันการเงินอื่น อยู่ที่ 10,001 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 77.0

รายได้จากภาคการเกษตรพบว่า ลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้ามีรายได้จากภาคการเกษตรถึงร้อยละ 80.5 โดยส่วนใหญ่แล้วจะทำการผลิตข้าว ถึงร้อยละ 46.6 รายได้สุทธิเฉลี่ยต่อคนเท่ากับ 15,000 บาท นอกจากนั้นกระจายเป็นพืชต่าง ๆ เช่น ขิง ข้าวโพด ไม้ผลและอื่น ๆ มีรายได้สุทธิจากภาคการเกษตรอยู่ในช่วง 10,001 – 20,000 บาท สูงที่สุดร้อยละ 37.3

รายได้จากนอกภาคการเกษตร พบว่าลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้ามีรายได้นอกภาคการเกษตรถึงร้อยละ 88.0 โดยมีผู้มีรายได้นอกภาคการเกษตร มีรายได้จากธุรกิจนอกภาคการเกษตรในด้านการบริการ จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 50.6 อาชีพนอกภาคการเกษตรด้านบริการส่วนใหญ่ จะมีอาชีพบริการด้านการก่อสร้างถึงร้อยละ 58.3 รายได้เฉลี่ยต่อคน 40,000 บาท และด้านพาณิชยกรรม จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 49.4 อาชีพนอกภาคการเกษตรด้านพาณิชยกรรม ส่วนใหญ่มีอาชีพพาณิชยกรรมด้านค้าขายอาหารถึงร้อยละ 43.2 รายได้เฉลี่ยต่อคน 50,000 บาท โดยมีรายได้นอกภาคการเกษตรที่มากกว่า 100,000 บาท มากที่สุดร้อยละ 19.3

ค่าใช้จ่ายในการผลิตสินค้านอกภาคการเกษตรพบว่า ลูกค้าส่วนใหญ่ร้อยละ 60.5 มีค่าใช้จ่ายในการผลิตสินค้านอกภาคการเกษตรไม่เกิน 50,000 บาท เป็นค่าวัตถุดิบเป็นส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 56.7 ซึ่งมีค่าใช้จ่ายในการผลิตสินค้านอกภาคการเกษตร เฉลี่ยต่อคน ในการซื้อวัตถุดิบเท่ากับ 46,525 บาท ส่วนค่าลงทุนในการผลิตสินค้านอกภาคการเกษตร พบว่า ลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า มีการลงทุนในช่วง 10,001 ถึง 20,000 บาท มากที่สุดร้อยละ 34.0 เป็นค่าลงทุนในการผลิต ซัวยานพาหนะเป็นส่วนใหญ่ ถึงร้อยละ 42.9 ซึ่งมีค่าลงทุนในการผลิตสินค้านอกภาคการเกษตรเฉลี่ยต่อคนในการจัดซื้อพาหนะเฉลี่ยต่อคนเท่ากับ 24,285.21 บาท

ปริมาณเงินทุนสำรองส่วนตัว โดยส่วนใหญ่แล้วร้อยละ 60.3 ลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้าจะมีเงินฝากเป็นทุนสำรองของตนเอง โดยจะมีเงินฝากกับ ธ.ก.ส. มากที่สุดถึงร้อยละ 53.5 ของผู้มีเงินฝากทั้งหมดและเงินฝากส่วนใหญ่ร้อยละ 97.5 จะเป็นเงินฝากประเภทเงินฝากออมทรัพย์โดยจะมีปริมาณเงินฝากอยู่ในช่วงต่ำกว่า 10,000 บาท มากที่สุดถึงร้อยละ 67.6

การสำรวจความพึงพอใจในการให้บริการสินเชื่อภาคการเกษตรของ ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้าลูกค้ามีความพึงพอใจในสินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายนอกภาคการเกษตร อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 33.6 ซึ่งเป็นจำนวนที่มากที่สุดและลูกค้ามีความพึงพอใจในสินเชื่อเพื่อเป็นค่าลงทุนนอกภาคการเกษตรอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุดเช่นกันร้อยละ 32.2

ปัญหาและอุปสรรคของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า เกี่ยวกับการกู้เงินนอกภาคการเกษตรของ ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า ส่วนใหญ่แล้วลูกค้าจะพบปัญหาหลักเกณฑ์ระเบียบวิธีการกู้เงินที่ยุ่งยาก ร้อยละ 46.5 รองลงไปได้แก่ระยะเวลาการได้รับอนุมัติเงินนาน ร้อยละ 28.7 ขาดการประชาสัมพันธ์สินเชื่อภาคการเกษตร ร้อยละ 20.5 การจัดหาหลักประกันยาก ร้อยละ 20.0 วงเงินกู้ที่อนุมัติน้อย ร้อยละ 16.7 ไม่มีความรู้ในการลงทุนทำธุรกิจนอกภาคการเกษตร ร้อยละ 9.5 ขาดตลาดขายสินค้า ร้อยละ 7.2 และพนักงานผู้ให้บริการมีน้อย ร้อยละ 4.0

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตรของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า ในผลการวิจัยจากประชากรพบว่า ปัจจัยผันแปรอิสระที่กำหนด มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตรด้านบริการของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า คือ อัตราดอกเบี้ย ธ.ก.ส. โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ -.575 โดยทุกตัว

อิสรภาพไม่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อการเปลี่ยนแปลงความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตรเพื่ออาชีพบริการ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ปัจจัยผันแปรอิสระที่กำหนด มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตรด้านพาณิชย์กรรม ของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้าในระดับสูง คือ อัตราดอกเบี้ย ธ.ก.ส. และอัตราผลตอบแทนจากธุรกิจบริการและธุรกิจพาณิชย์กรรม โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ -.709 และ .427 ตามลำดับ โดยอัตราผลตอบแทนจากธุรกิจบริการและธุรกิจพาณิชย์กรรม มีนัยสำคัญทางสถิติ ต่อการเปลี่ยนแปลงความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตรเพื่ออาชีพพาณิชย์กรรมที่ระดับความเชื่อมั่น 95% เพียงตัวแปรเดียว

อภิปรายผลการศึกษา (IMPLICATION)

ผลการศึกษา วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ ความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตรของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงรายพบว่าอัตราดอกเบี้ย ธ.ก.ส. มีความสัมพันธ์กับความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตรเพื่ออาชีพบริการและอาชีพพาณิชย์กรรมของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้าในระดับสูง อัตราผลตอบแทนจากรัฐกิจบริการและธุรกิจพาณิชย์กรรม มีความสัมพันธ์กับความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตร เพื่ออาชีพพาณิชย์กรรมของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้าในระดับสูง ส่วนอัตราดอกเบี้ยแหล่งเงินกู้อื่น รายได้การเกษตร และเงินทุนสำรองส่วนตัว มีความสัมพันธ์กับความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตรเพื่ออาชีพบริการและอาชีพพาณิชย์กรรมของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้าในระดับต่ำจากการศึกษาวิจัยข้อมูลที่สำรวจมาพบว่าลูกค้า ธ.ก.ส. ทราบถึงอัตราดอกเบี้ยที่ต้องชำระให้ ธ.ก.ส. ในชั้นลูกค้าชั้น AAA ว่าจะต้องเสียในอัตราร้อยละ 7 จึงพยายามรักษาประวัติการชำระหนี้ของตนเองให้อยู่ในชั้น AAA ให้ได้ เพราะฉะนั้นหากอัตราดอกเบี้ย ธ.ก.ส. ที่ต้องชำระต่ำสุดมีการเปลี่ยนแปลงไม่ว่าจากเหตุผลใดๆย่อมส่งผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อตามไปด้วยซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีและงานวิจัยต่างๆ ดังนี้

วเรศ อุปปาดิก (2544) ได้กล่าวไว้ว่า อุปสรรคของเครดิตใหม่ของหน่วยธุรกิจที่มีรายได้ในปัจจุบันน้อยกว่ารายจ่าย จึงจำเป็นต้องหาเงินทุนจากภายนอก ซึ่งอาจเป็นครัวเรือนหรือธุรกิจ ตลอดจนรัฐบาล ตัวแปรทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ๆ ที่มีต่ออุปสงค์รวมของเครดิตนั้นได้แก่ระดับราคาสินค้า รายได้ที่แท้จริง อัตราดอกเบี้ย ต้นทุนสูงของการออกหุ้นทุนอัตราเงินเฟ้อที่คาดคะเนและนโยบายการคลัง

ต่อศักดิ์ คำแสน (2539) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลในการใช้สินเชื่อแพคเกจเครดิตเพื่อการส่งออกของผู้ส่งออกในจังหวัดเชียงใหม่” พบว่าปัจจัยที่มีผลมากในการใช้สินเชื่อยุทธศาสตร์ของผู้ส่งออก คือ อัตราดอกเบี้ย ระยะเวลาการให้กู้ยืม กฎระเบียบข้อบังคับของผู้ให้กู้ การกำหนดวงเงินให้กู้ยืมเงื่อนไขการชำระคืน และความน่าเชื่อถือของการให้กู้

ปราณี เหล่าหะเกียรติ (2522) วิเคราะห์การอ่านหนังสือของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ประสิทธิภาพการผลิตมีอิทธิพลต่อการก่อหนี้ของเกษตรกรในระดับสูง ส่วน

อัตราดอกเบี้ย และรายได้ฟาร์ม มีอิทธิพลรองลงมาตามลำดับ และสินทรัพย์ของครัวเรือนฟาร์ม มีอิทธิพลต่อการก่อหนี้เป็นอันดับสุดท้าย หนึ่งเป็นที่น่าสนใจว่าอัตราดอกเบี้ยมีอิทธิพลต่อการก่อหนี้เกษตรกรที่ฐานอกสถาบัน

ผลการสำรวจยังพบอีกว่าลูกค้า ธ.ก.ส. ส่วนใหญ่มีรายได้นอกภาคการเกษตร มากกว่ารายได้การเกษตร (ตาราง 21) ผลการศึกษาดังกล่าวจะเห็นได้ว่าลูกค้า ธ.ก.ส. มีรายได้จากภาคการเกษตรน้อยมากอาจเกิดจากการผลิตหรือผลตอบแทนที่น้อยจากความเสี่ยงในการผลิตการเกษตร ดังนั้นเกือบทุกครัวเรือนของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. จึงมีอาชีพเสริมนอกภาคการเกษตรเพื่อเพิ่มรายได้ของครัวเรือน

จากผลการวิเคราะห์ อิทธิพลของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรเพื่ออาชีพบริการพบว่า ไม่มีปัจจัยใดมีอิทธิพลต่อความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตรอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% อันเนื่องมาจากอาชีพนอกภาคการเกษตรด้านบริการของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้าเป็นธุรกิจบริการที่ไม่ใหญ่โต มีค่าใช้จ่ายและค่าลงทุนไม่สูงนัก ลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้าจึงมีแนวโน้มต้องการสินเชื่อภาคการเกษตรเพื่ออาชีพบริการไม่มากนัก

ผลการวิเคราะห์ อิทธิพลของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตรเพื่ออาชีพพาณิชย์กรรมพบว่า อัตราผลตอบแทนจากธุรกิจบริการและธุรกิจพาณิชย์กรรม มีอิทธิพลต่อความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตรอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% อันเนื่องมาจากอาชีพนอกภาคการเกษตรด้านพาณิชย์กรรมนั้น เป็นอาชีพที่ดึงดูดความหวังถึงผลกำไรเป็นอันดับแรก ลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้าซึ่งทำอาชีพค้าขาย มีความคาดหวังจะได้รับผลกำไรจากการค้าขายให้ได้มากที่สุด จึงมีอิทธิพลต่อความต้องการสินเชื่อภาคการเกษตร จากผลวิจัยดังกล่าว ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้าจึงควรให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่ออาชีพนอกภาคการเกษตรของลูกค้า โดยการสำรวจรายได้นอกภาคการเกษตรที่แท้จริง ซึ่งข้อมูลที่ได้นี้ ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้าสามารถกำหนดเป็นนโยบายและแผนงานในการจัดหาทุนมาให้แก่ลูกค้าผู้เป็นสินเชื่อภาคการเกษตร และสามารถแบ่งแยกประเภทของสินเชื่อเพื่อใช้ในการวิเคราะห์การให้สินเชื่ออย่างถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ (Recommendation)

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

การศึกษา ความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรของลูกค้า ร.ก.ส. สาขา เวียงป่าเป้า อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ทำให้ทราบข้อมูลและแนวทางในการแก้ไขการดำเนินงาน ซึ่งจะเป็นข้อมูลให้ ร.ก.ส. สามารถนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติรวมทั้งแก้ไขปัญหาการดำเนินงาน คือ

1. อัตราดอกเบี้ยของ ร.ก.ส. มีความสัมพันธ์กับความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรของลูกค้า ร.ก.ส. อย่างมาก ควรจะกำหนดและหาแนวทางในการปรับลดอัตราดอกเบี้ยให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ และควรจะทำให้ความเข้าใจกับลูกค้าในเรื่องชั้นลูกค้าของ ร.ก.ส. ซึ่งจะบ่งบอกวิธีการต้องจ่ายดอกเบี้ยในอัตราต่าง ๆ กัน ตามชั้นลูกค้าของแต่ละคน สร้างแรงกระตุ้นให้ ลูกค้าให้รู้จักรักษาประวัติการชำระหนี้ของตน เพื่อที่จะได้เป็นลูกค้าชั้นดี อันส่งผลต่ออัตราดอกเบี้ยที่ต้องชำระ

2. ควรกำหนดให้มีการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนทางธุรกิจทุกชนิดเบื้องต้น เพื่อจะได้ทราบล่วงหน้าถึงผลตอบแทนจากการทำธุรกิจนั้น ๆ จะส่งผลถึงการวิเคราะห์การให้สินเชื่อที่ถูกต้อง ระยะเวลาและวิธีการในการให้กู้นอกภาคการเกษตร และให้ความรู้แก่ลูกค้าผู้กู้เงินในเรื่องธุรกิจนั้น ๆ

3. ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า ยังขาดการประชาสัมพันธ์ ด้านเงินทุนนอกภาคการเกษตร ลูกค้าส่วนใหญ่ยังไม่ทราบข่าวสาร หรือเกณฑ์ ระเบียบการกู้เงิน พนักงานยังขาดความชำนาญในการวิเคราะห์สินเชื่อนอกภาค ซึ่งมีขั้นตอนที่ยุ่งยาก ดังนั้น ร.ก.ส. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ลูกค้าทราบอย่างทั่วถึง ควรลดขั้นตอนและหลักเกณฑ์ที่ยุ่งยากต่อพนักงานผู้ปฏิบัติและลูกค้าผู้กู้ เพื่อเพิ่มความสะดวกในการให้สินเชื่อ

4. ธ.ก.ส. ควรสนับสนุนให้เกิดความเข้าใจในเรื่องของการออมเงิน เพื่อเป็นทุนสำรองของตนเองให้มากขึ้น ดังจะเห็นได้จากปริมาณเงินออมของลูกค้าแต่ละคนยังมีไม่มาก ซึ่งจะส่งผลต่อความมั่นคงและเข้มแข็งของครอบครัว

5. ลูกค้า ธ.ก.ส. ไม่ได้มีหนี้สินเฉพาะ ธ.ก.ส.เท่านั้น ยังมีหนี้สินกับแหล่งเงินกู้อื่นอีกมากมาย ธ.ก.ส. จึงควรสอบถามข้อมูลในเรื่องนี้อย่างจริงจังเพื่อจะได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อให้สินเชื่ออย่างถูกต้อง

6. ธ.ก.ส. ควรสนับสนุนให้การศึกษาอบรมลูกค้าในการดำเนินธุรกิจนอกภาคการเกษตรทั้งในด้านการผลิต ด้านการจัดทำบัญชีต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการบริหารธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ

7. ธ.ก.ส. ควรสนับสนุนด้านการตลาดให้แก่สินค้าของลูกค้า ธ.ก.ส. โดยผ่านทางสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. (สกต.) หรือผ่านระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายให้สินค้านอกภาคการเกษตรของลูกค้าเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษา ความต้องการสินเชื่อนอกภาคการเกษตรของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย เป็นการศึกษาเฉพาะกรณีของ ธ.ก.ส. สาขาอื่นได้ทั้งหมด แต่อาจจะนำไปปรับใช้ตามความเหมาะสมโดยเฉพาะการวิจัยครั้งนี้ได้กระทำเฉพาะธุรกิจนอกภาคการเกษตร ในด้านธุรกิจบริการและพาณิชยกรรมเท่านั้น ทั้ง ๆ ที่ลูกค้า ธ.ก.ส. ยังมีธุรกิจนอกการเกษตรในด้านอื่น ๆ อีก ที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้วิจัยมีงบประมาณและเวลาจำกัด จึงไม่สามารถวิจัยได้ทุกธุรกิจ หากมีผู้สนใจจะทำการวิจัยต่อ สามารถนำเอาผลการวิจัยครั้งนี้ไปประกอบการวิจัยต่อไปได้ ทั้งนี้เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปปรับปรุงและพัฒนา ธ.ก.ส. ให้มีความเจริญก้าวหน้า และส่งเสริมให้ลูกค้า ธ.ก.ส. ผู้กู้เงินเพื่อทำธุรกิจนอกภาคการเกษตรประสบความสำเร็จและมีความเจริญก้าวหน้าต่อไป

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2527. คู่มือวิธีปฏิบัติงานสินเชื่อสหกรณ์ กส.53. กรุงเทพฯ: พิมพ์สยาม .
- กองคลังข้อมูลและสนเทศสถิติ สำนักนายกรัฐมนตรี. 2533. ตารางข้อมูลสถิติประกอบการรายงาน
การวิเคราะห์เรื่องรายได้และการกระจายรายได้ของครัวเรือน พ.ศ. 2533 ระดับ
จังหวัด. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี. (เอกสารอัดสำเนา).
- กององค์การและระบบ. 2543. วิธีปฏิบัติว่าด้วยการให้เกษตรกรกู้เงินเพื่อประกอบอาชีพอย่างอื่น
ตามข้อบังคับฉบับที่ 44. กรุงเทพฯ: ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การ
เกษตร. (เอกสารอัดสำเนา).
- จินตนา ฉันทศรีธการ. 2535. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของ
สมาชิกสหกรณ์นิคมสันทราย จำกัด จังหวัดเชียงใหม่ ปีการผลิต 2533/2534.
เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.
- คารณี พุทธวิบูลย์. 2531. การจัดการสินเชื่อ. กรุงเทพฯ: ประชาชน.
- ต่อศักดิ์ คำแสน. 2539. ปัจจัยที่มีผลในการใช้สินเชื่อแพคเกจเครดิตเพื่อการส่งออกของผู้ส่งออก
ในจังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ทองโรจน์ อ่อนจันทร์. 2526. เศรษฐศาสตร์เกษตร. กรุงเทพฯ: ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร
คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. 2532. แผนวิสาหกิจ ธ.ก.ส.. กรุงเทพฯ:
กองประชาสัมพันธ์.
. 2539. รายงานกิจการ งบดุล งบกำไรขาดทุน รอบปีบัญชี 1 เมษายน 2538 –
31 มีนาคม 2539. กรุงเทพฯ: กองประชาสัมพันธ์.
. 2540. รายงานกิจการ งบดุล งบกำไรขาดทุน รอบปีบัญชี 1 เมษายน 2539 –
31 มีนาคม 2540. กรุงเทพฯ: กองประชาสัมพันธ์.
. 2541. รายงานกิจการ งบดุล งบกำไรขาดทุน รอบปีบัญชี 1 เมษายน 2540 –
31 มีนาคม 2541. กรุงเทพฯ: กองประชาสัมพันธ์.
. 2542. รายงานกิจการ งบดุล งบกำไรขาดทุน รอบปีบัญชี 1 เมษายน 2541 –
31 มีนาคม 2542. กรุงเทพฯ: กองประชาสัมพันธ์.
. 2543. รายงานกิจการ งบดุล งบกำไรขาดทุน รอบปีบัญชี 1 เมษายน 2542 –
31 มีนาคม 2543. กรุงเทพฯ: กองประชาสัมพันธ์.

- นำชัย ทนุพล. 2531. วิเคราะห์โครงการวิจัยเชียงใหม่: ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะธุรกิจ
การเกษตร สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.
- บุญยรัตน์ คล้ายมณี. 2542. ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียน
คุรุสภาอำเภอเมือง เชียงใหม่ จำกัด. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ปราณี เหล่าหะเกียรติ. 2522. วิเคราะห์การก่อหนี้สินของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา 2518 –
2519. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พิชิต ธาณี. 2527. หลักเศรษฐศาสตร์เกษตร. เชียงใหม่: ทิพย์เนตรการพิมพ์.
- วรพจน์ ผ่องสมัย. 2540. ลำดับความต้องการความจำเป็นพื้นฐานของชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยงในเขต
พื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่.
เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- วราพรรณ ชิณวัังโส. 2533. พฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในภาคตะวันออก
เฉียงเหนือ: วิเคราะห์รายงานการผลิต. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วันรักษ์ มิ่งมณีนากิน, เกษมสันต์ วีระกุล, ชัยยุทธ ปัญญาสวัสดิ์สุทธิ์, ทวี หมั่นนิกร, บุญช่วย ศรีคำ,
พรพิมล สันติมณีนรัตน์, เขวเรศ ทัพพันธุ์, สมบูรณ์ ศรีประชัย, สิริลักษณ์ คอมนันต์,
สุกานดา เหลืองอ่อน และ หงษ์ฟ้า แสงธนาพฤกษ์. 2536. พจนานุกรมศัพท์
เศรษฐศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วเรศ อุปปาดิก. 2544. เศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคาร. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิเศษณ์ สุขใหญ่. 2542. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการชำระคืนเงินกู้ของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า
อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- สุพัฒน์ อุ้ยไพบุลย์สวัสดิ์. 2529. การจัดการธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรพวานกระต่าย
จำกัด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อรรวรรณ รุ่งโรจนรักษ์. 2522. วิเคราะห์ปัญหาสินเชื่อเพื่อการเกษตรทางภาคตะวันออกของ
ประเทศไทย. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Yamane, T. 1973. *Statistics and Introductory Analysis*. New York: Harper and Row
Publication.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

ความต้องการดินเขื่อนอกภาคการเกษตรของลูกค้า ร.ก.ส. สาขาเวียงป่าเป้า จ.เชียงราย

แบบสอบถามเลขที่.....

๐๐๐

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

[] 1. ชาย

[] 2. หญิง

□

2. อายุ.....ปี

□

3. ระดับการศึกษาสูงสุดของท่าน

[] 1. ประถมศึกษา

[] 2. มัธยมศึกษา

□

[] 3. มัธยมปลาย

[] 4. ประกาศนียบัตร/อนุปริญญา

[] 5.ปริญญาตรี

[] 6. อื่น ๆ ระบุ.....

4. ปัจจุบันท่านได้ประกอบอาชีพด้านใด

[] 1. เกษตรกรรม

[] 2. รับราชการ

□

[] 3. ค้าขาย

[] 4. บริการ

[] 5. อุตสาหกรรม

[] 6. อื่น ๆ ระบุ.....

5. จำนวนประชากรในครัวเรือน.....คน

๐๐

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความต้องการดินเขื่อนอกภาคการเกษตรของลูกค้า ร.ก.ส.

1. ปัจจุบันท่านประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตรในด้านใด

[] 1. ขายอาหาร

[] 2. ขายของชำ

□

[] 3. ร้านเสริมสวย

[] 4. ขายอุปกรณ์ก่อสร้าง

[] 5. ร้านเสื้อผ้า

[] 6. อื่น ๆ ระบุ.....

2. การประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตรท่านมีความต้องการที่จะกู้เงิน ร.ก.ส. หรือไม่

[] 1. ต้องการ (ตอบข้อ 3)

[] 2. ไม่ต้องการ

□

3. ท่านต้องการสินเชื่อจากการเกษตรของ ธ.ก.ส. ในรูปแบบใด

ประเภทเงินกู้	จำนวนเงินกู้ที่ต้องการ	อัตราดอกเบี้ยที่ต้องการ
เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย		
เพื่อเป็นค่าลงทุน		

4. ปัจจุบันท่านได้กู้เงินจากสถาบันการเงินจากแหล่งอื่นหรือไม่

[] 1. ได้กู้ (ตอบในตาราง)

[] 2. ไม่ได้กู้

ชื่อธนาคาร	ประเภทเงินกู้	จำนวนเงิน	อัตราดอกเบี้ย

5. ปัจจุบันท่านได้กู้เงินจากแหล่งการเงินนอกระบบหรือไม่

[] 1. ได้กู้ (ตอบในตาราง)

[] 2. ไม่ได้กู้

ชื่อเจ้าหนี้	ประเภททางการเงิน	จำนวนเงิน	อัตราดอกเบี้ย

6. ปัจจุบันท่านมีรายได้จากภาคเกษตรหรือไม่

[] 1. มี (ตอบในตาราง)

[] 2. ไม่มี

ประเภทผลผลิต	รายได้	ค่าใช้จ่าย	รายได้สุทธิ
		รวม	

7. ปัจจุบันท่านมีรายได้จากนอกภาคการเกษตรหรือไม่

[] 1. มี (ตอบในตาราง)

[] 2. ไม่มี

ประเภทการผลิต	รายได้	ค่าใช้จ่าย	รายได้สุทธิ
		รวม	

8. ปัจจุบันท่านมีค่าใช้จ่ายในการผลิตสินค้านอกภาคการเกษตรด้านใด (ระบุในตาราง)

รายการ	ค่าใช้จ่าย (บาท/ปี)
1. ค่าวัสดุคิบ	
2. ค่าน้ำค่าไฟฟ้า	
3. ค่าจ้างแรงงาน	
4. ค่าโทรศัพท์	
5. ค่าขนส่ง	
6. อื่น ๆ ระบุ.....	
รวม	

9. ปัจจุบันท่านมีค่าลงทุนในการผลิตสินค้านอกภาคการเกษตรด้านใด (ระบุในตาราง)

รายการ	ค่าใช้จ่าย(บาท/ปี)
1. ที่ดิน	
2. อาคารสำนักงาน	
3. เครื่องจักรกล	
4. ยานพาหนะ	
5. ค่าลิขสิทธิ์	
6. อื่น ๆ ระบุ.....	
รวม	

10. ปัจจุบันท่านมีเงินฝากในธนาคารหรือไม่

[] 1. มี (ตอบในตาราง)

[] 2. ไม่มี

ชื่อธนาคาร	ประเภทเงินฝาก	จำนวนเงิน	อัตราดอกเบี้ย

11. ปัจจุบันท่านมีความพอใจในสินเชื่อนอกภาคการเกษตรของ ธ.ก.ส.อย่างไร (กรุณา / ในตาราง)

ประเภทสินเชื่อ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย					
เพื่อเป็นค่าลงทุน					

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขในการกู้เงินนอกภาคการเกษตร
ปัญหาที่พบ

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

แนวทางแก้ไข

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล

นายณัฐพนธ์ อ่อนตระกูล

เกิดเมื่อ

12 เมษายน 2515

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2529 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม

จังหวัดเชียงราย

พ.ศ. 2532 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงราย

จังหวัดเชียงราย

พ.ศ. 2535 ปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้

จังหวัดเชียงใหม่

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2537 – 2542 พนักงานสินเชื่อ 4 ช.ก.ศ. สาขาแม่สาย

จังหวัดเชียงราย

พ.ศ. 2542 – 2544 พนักงานพัฒนาธุรกิจ 7 ช.ก.ศ. สาขาฝาง

จังหวัดเชียงใหม่

พ.ศ. 2544 – ปัจจุบัน พนักงานพัฒนาธุรกิจ 7 ช.ก.ศ. สาขาเวียงป่าเป้า

จังหวัดเชียงราย